

ÓBUDAI EGYETEM

NEUMANN JÁNOS INFORMATIKAI KAR

Robotrepülők fejlesztésének módszerei és eredményei, Pilóta nélküli légi járművek irányítása

A Neumann János Informatikai Kar
TDK tevékenységét és konferenciáit támogatja
a Nemzeti Tehetség Program és a
Miniszterelnökség,
az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt
“Hazai Tudományos Diákköri műhelyek és
rendezvényeik támogatása” című pályázata
(NTP-HHTDK-20).

Katasztrófavédelmi és kárelhárítási célú pilóta nélküli repülőgép rendszer

Szerzők: Stojcsics Dániel, Léczfalvy Ádám

Konzulens: Dr. Molnár András

OTDK 2009 - 1. Helyezés

Katasztrófavédelem és kárelhárítás

- Természeti katasztrófák
  - Vegetációtüzek
  - Szennyezések
  - Földrengések
  - Árvizek
- Kárelhárítás
  - Balesetek (veszélyes anyagokat szállító járművek)
  - Olaj és földgázvezetékek

Célkitűzés

- Katasztrófavédelmi és kárelhárítási feladatok elvégzése
  - Biztonságos távolságból és magasságból
  - A jelenlegihez képest jelentősen alacsonyabb költséggel
  - Minimális emberi beavatkozással, repülési gyakorlat nélkül
  - Gyors bevethetőséggel
  - Rugalmasan változtatható funkcionalitással
  - Civil fejlesztésű rendszer, civil felhasználásra

Meteor

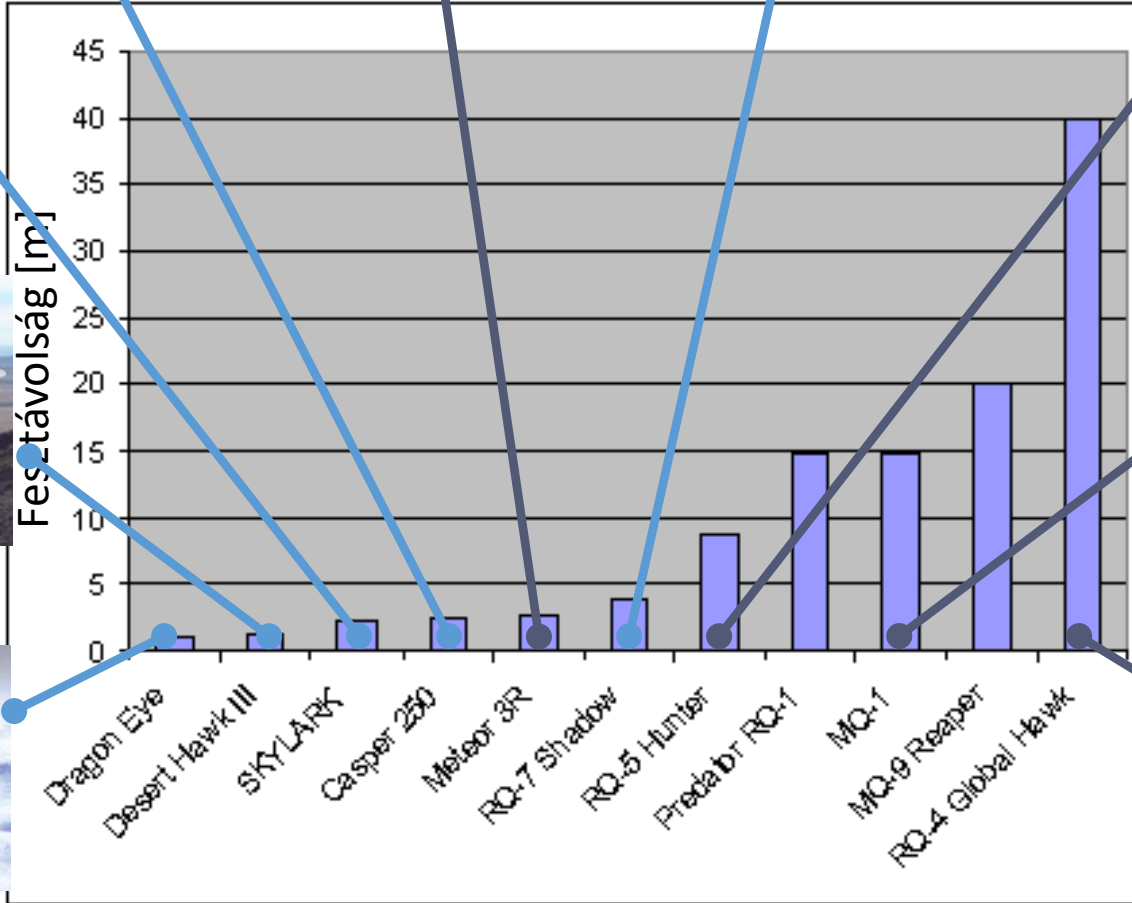
- AeroTarget Bt. gyártotta a Magyar Honvédség számára célanyagként a Mistral légvédelmi rakéták számára
- Kézi és autonóm repülésre képes
- A gépen elhelyezésre került:
  - Radarkeresztmetszet növelő Luneberg lencse (célazonosítás elősegítése)
  - Reflektív fóliával bevont szárny
  - 4db piropatron foglalat

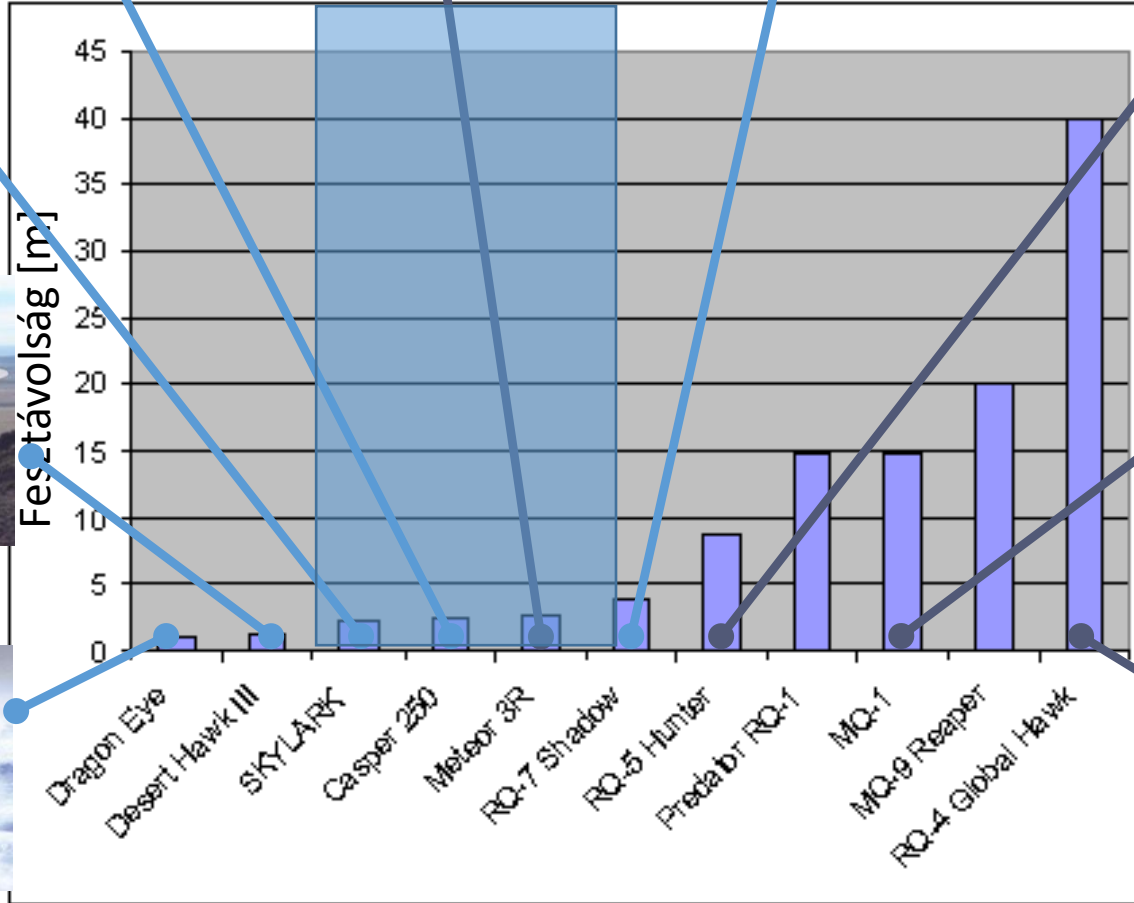
BH-03

- Bonn Magyarország Elektronikai Kft. és a Budapesti Műszaki Főiskola együttműködéséből 2008-ban létrejött kisméretű elektromos meghajtású robotrepülőgép
- IMU és GPS alapú navigáció
- Felszállás csörlővel
- Leszállás hasra, manuális illetve autonóm módon
- Az irányítási rendszer szoftverét Dr. Stojcsics Dániel fejlesztette ki
- Fordulópont alapú klasszikus navigáció

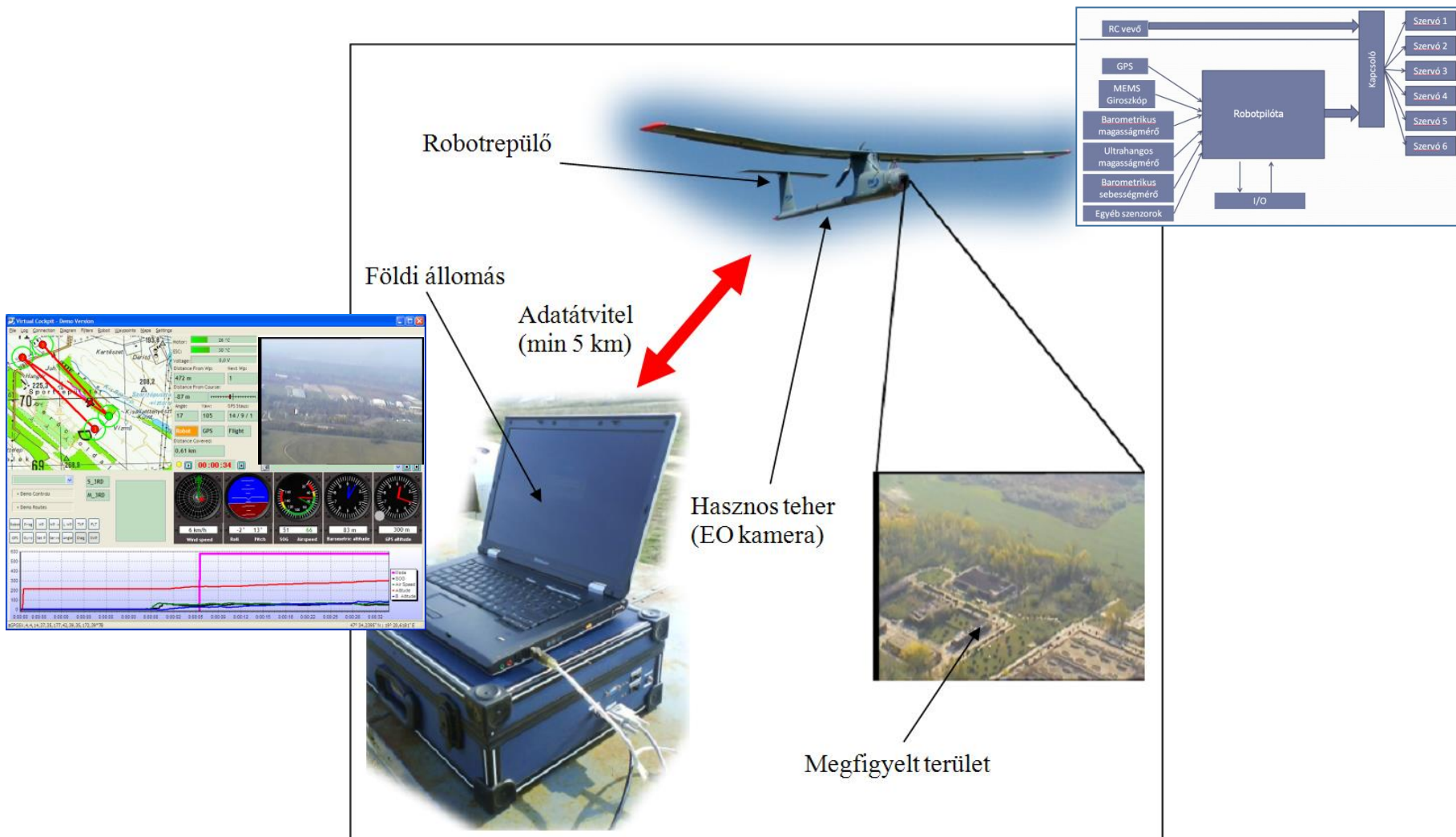

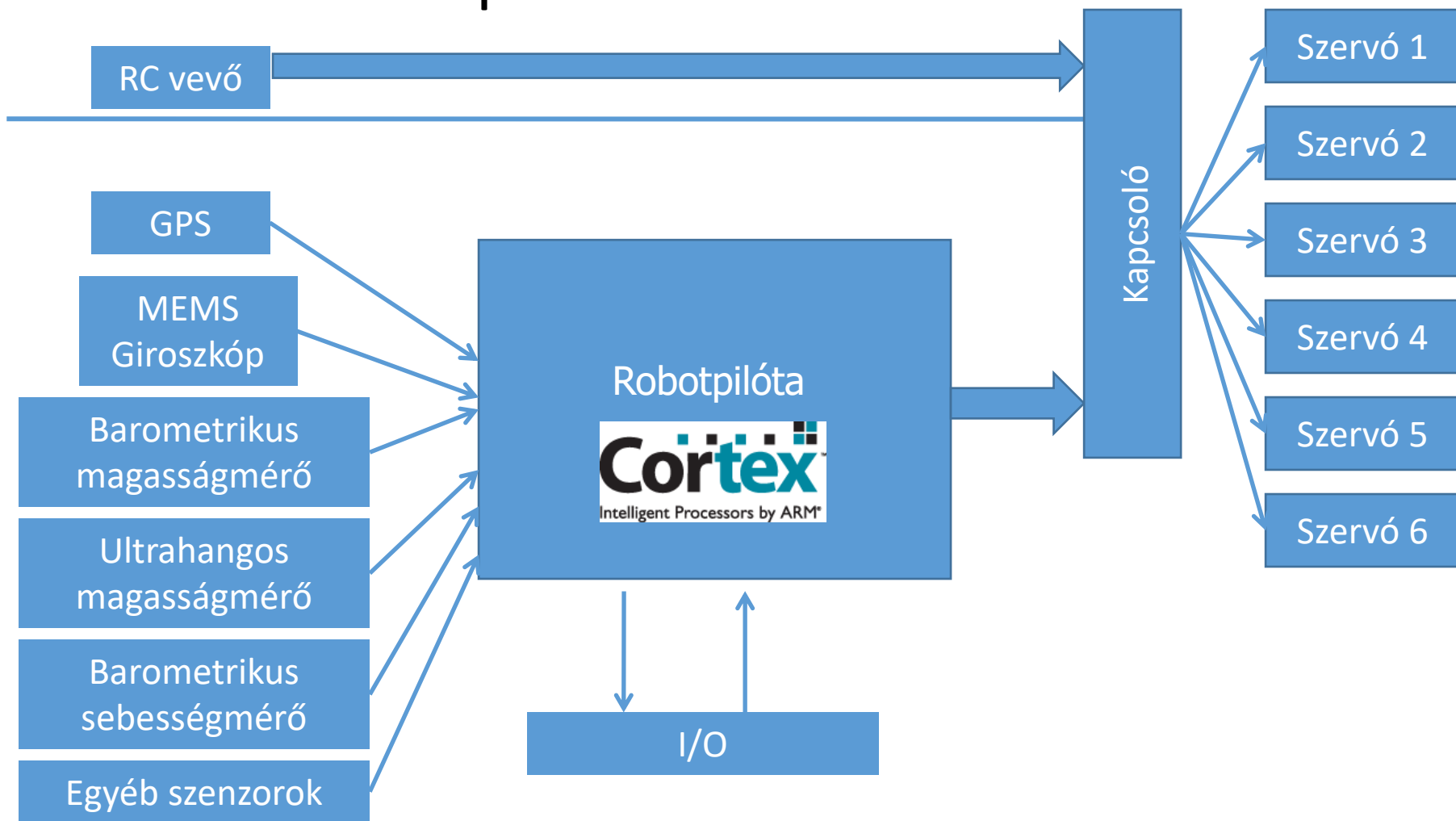
	<i>Tervezett rendszer</i>
<i>Fesztávolság</i>	2,5-3,5 m
<i>Hossz</i>	1,5 - 2 m
<i>Tömeg</i>	3-10 kg
<i>Hasznos teher</i>	1-4 kg
<i>Repülési idő</i>	1-2 óra
<i>Repülési magasság</i>	1000-2000 m
<i>Akciórádiusz</i>	5-10 km
<i>Meghajtás</i>	Elektromos
<i>Irányítási mód</i>	Autonóm/távirányított

D
 Dese
 C
 RQ-4
 RQ-4
 Pter
 M
 RQ-4 GII

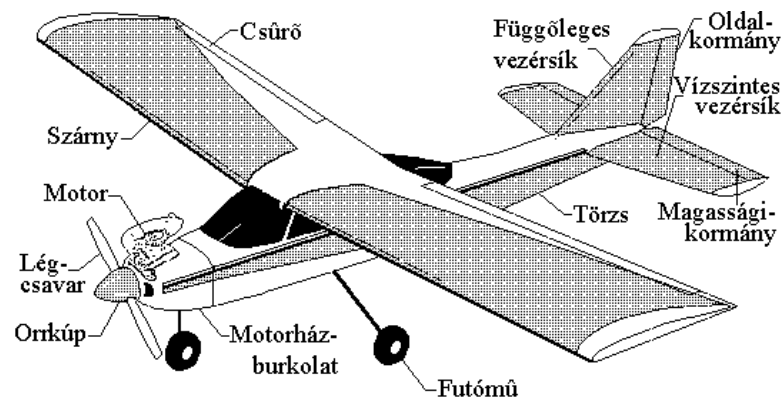
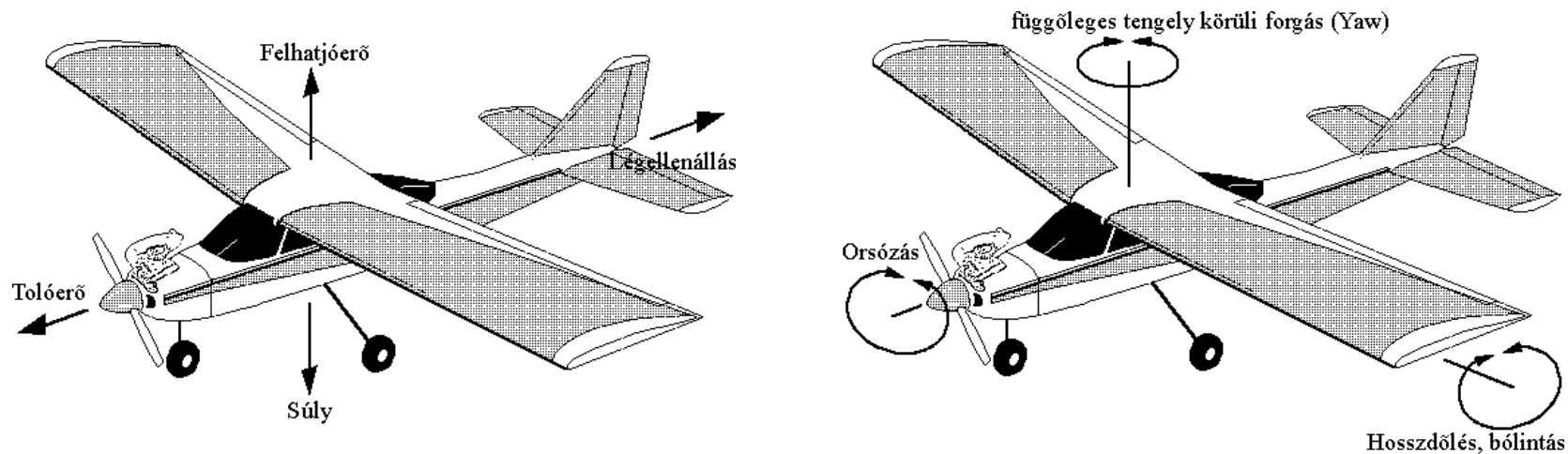
Rendszer felépítése

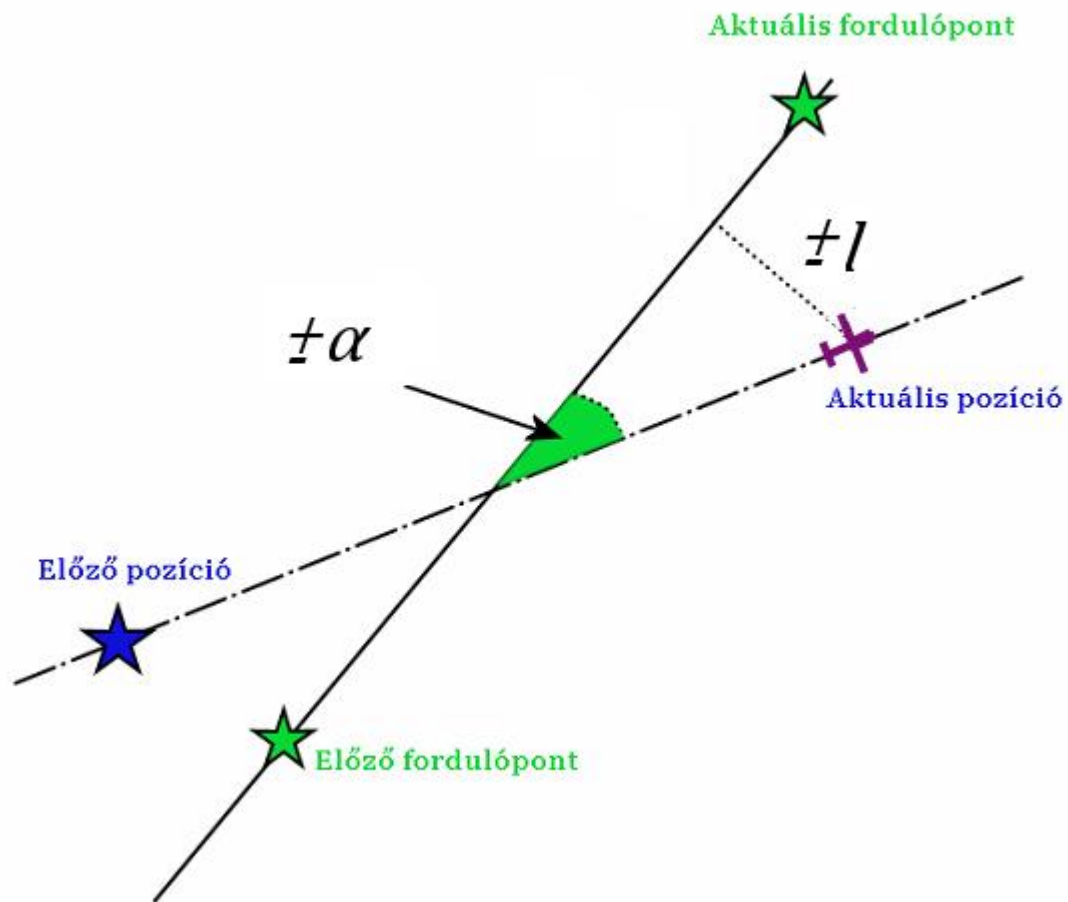
Rendszer felépítése

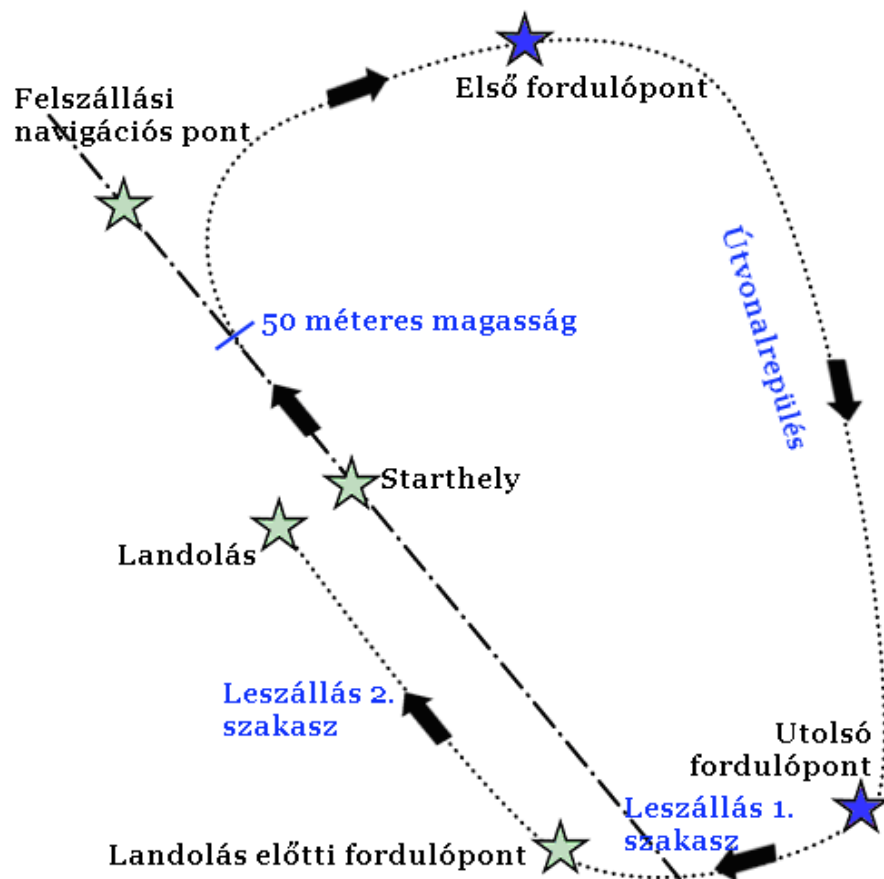
Repülőgép szabadsági fokai

Navigáció, fordulópontok

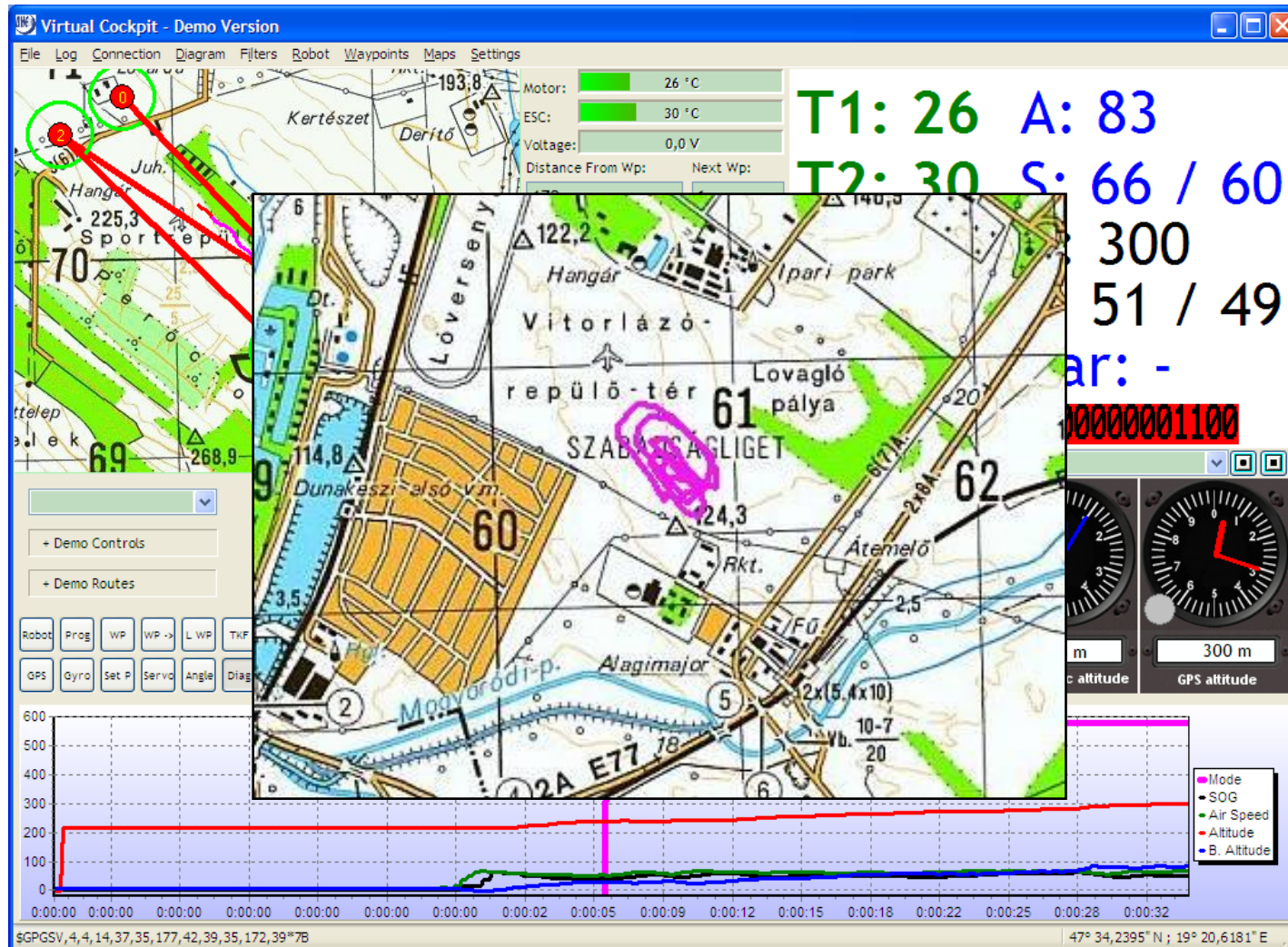
Fel- és leszállás

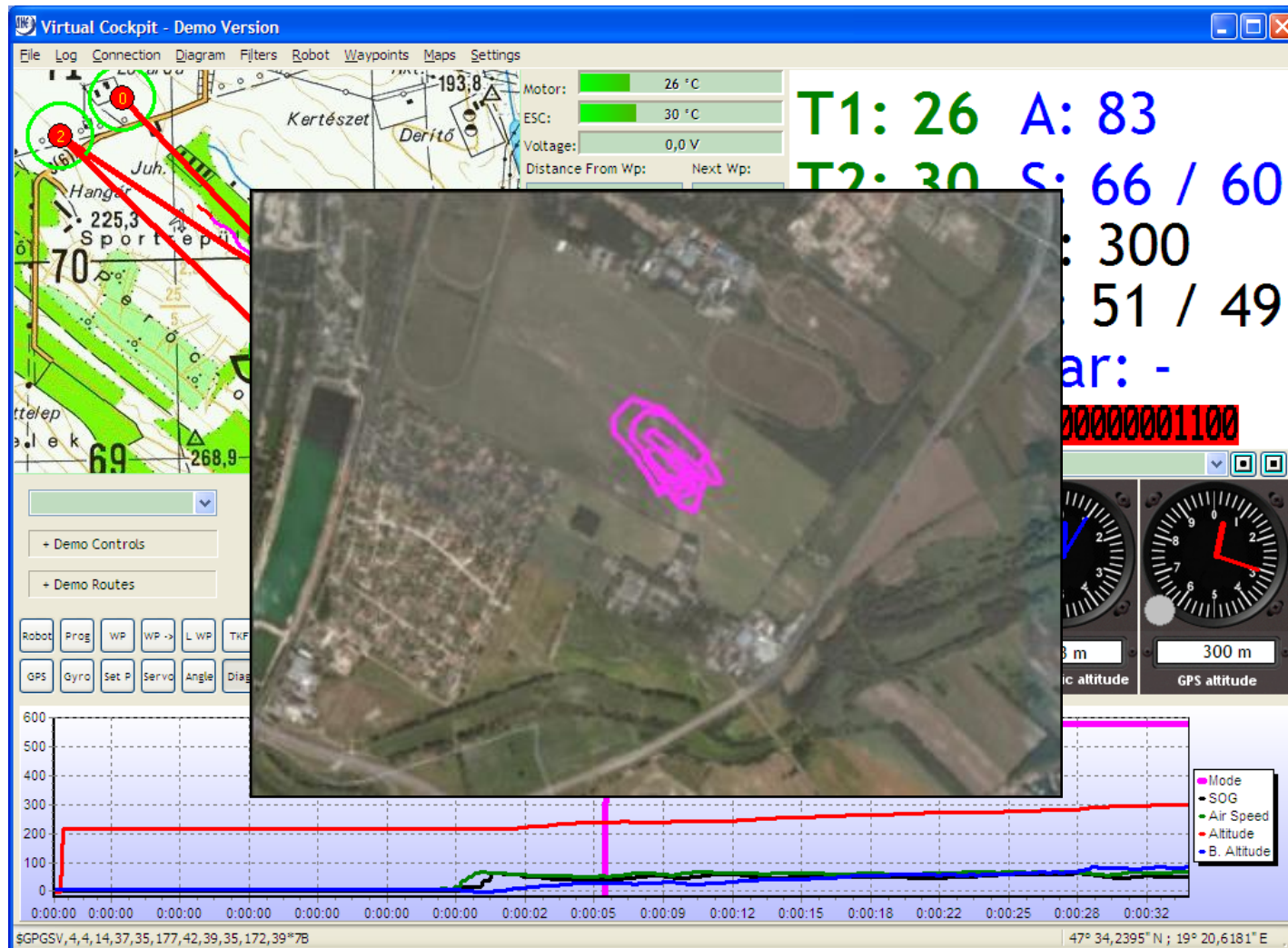

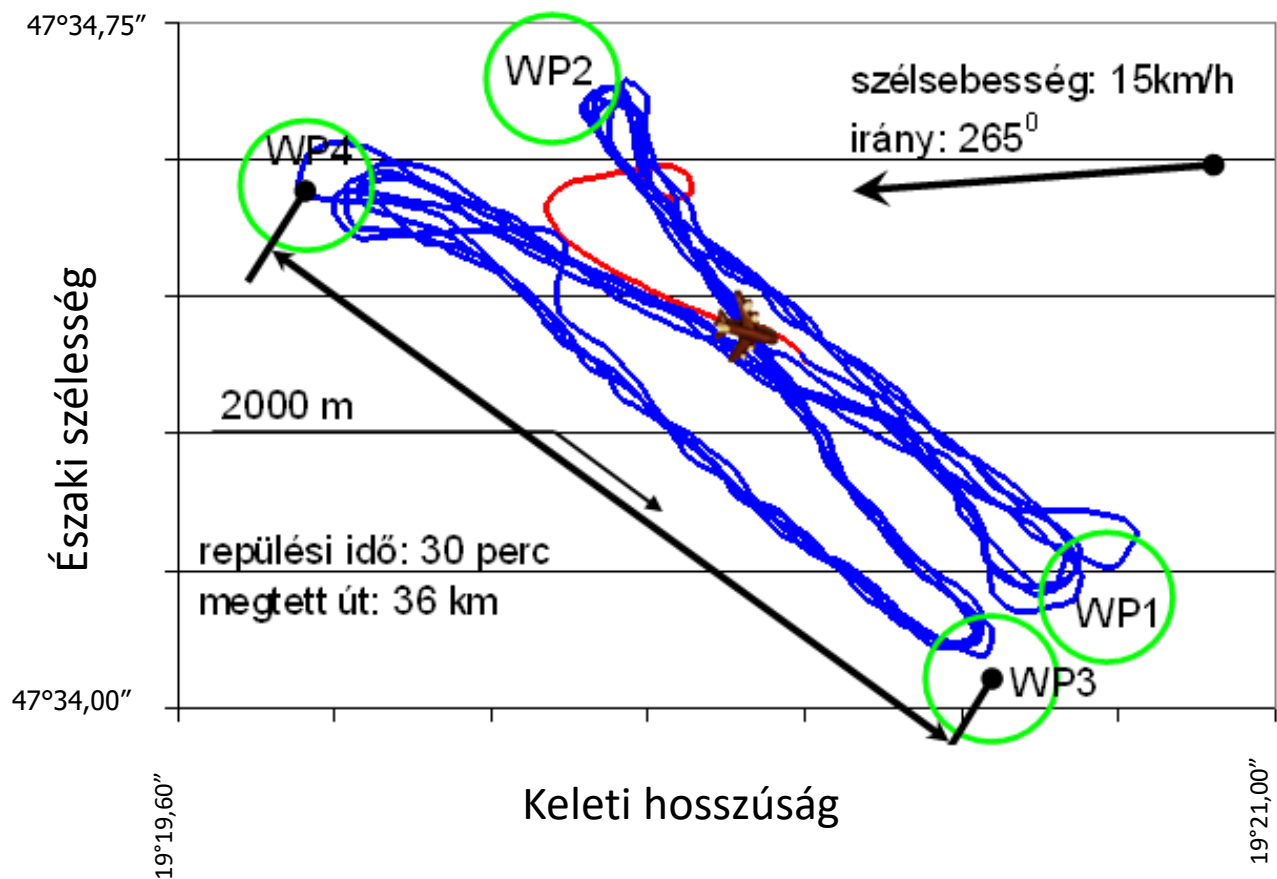
Földi állomás

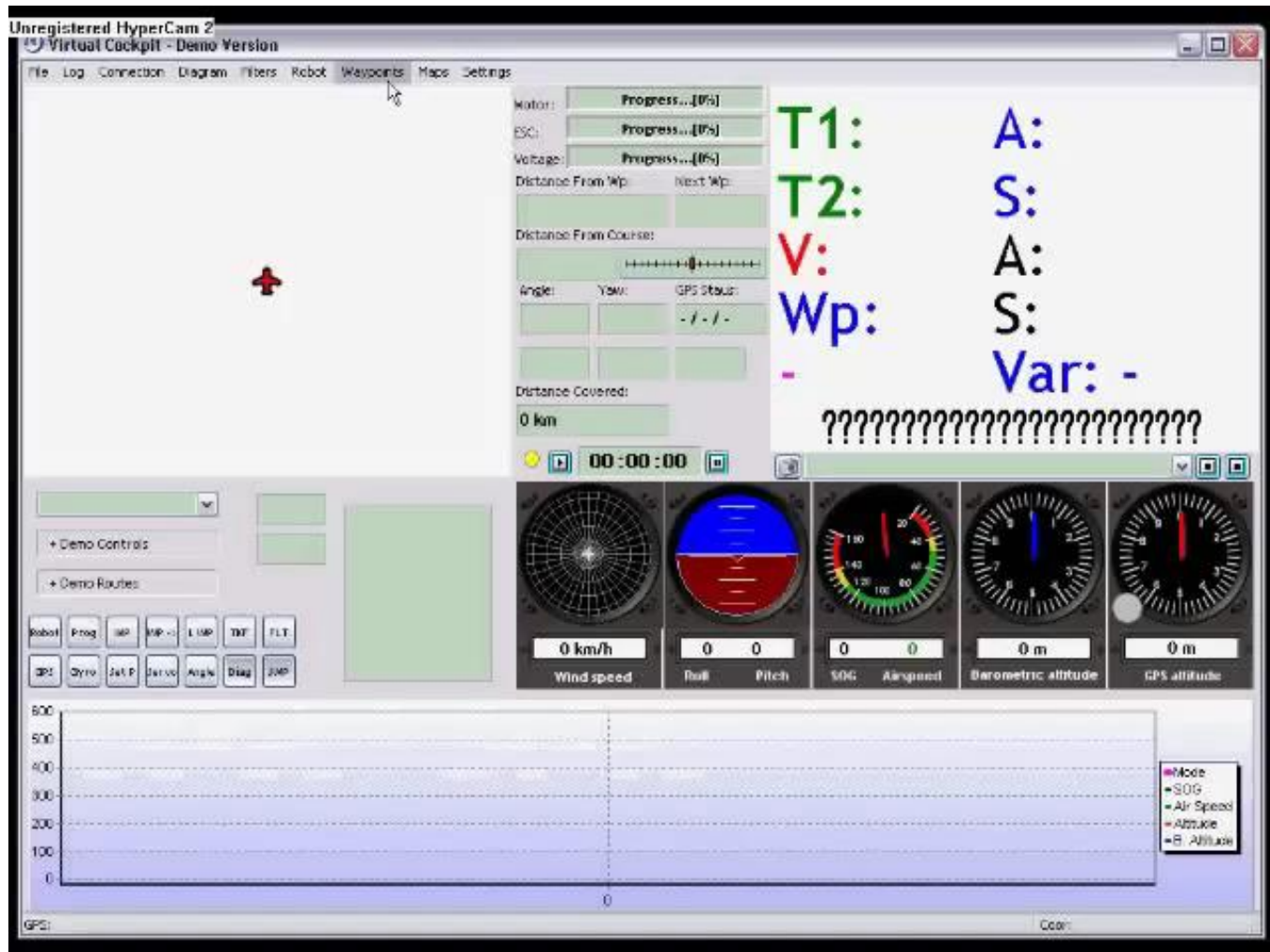
Földi állomás

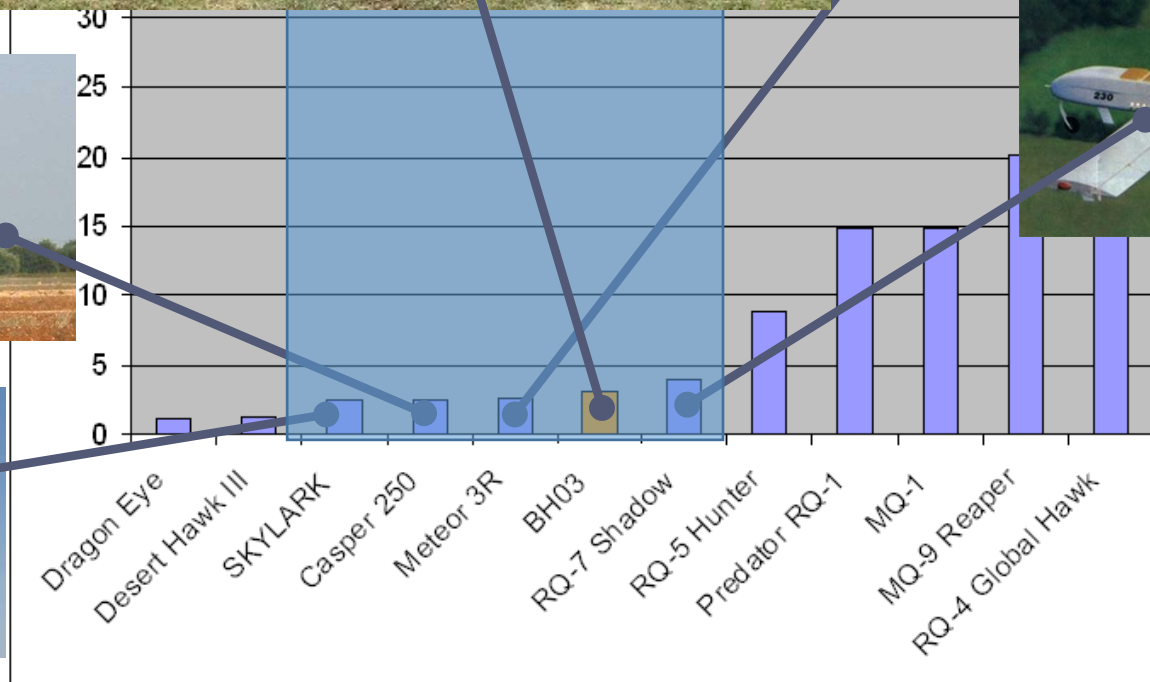
Autonóm repülés eredménye

Videó

Összegzés

Összegzés

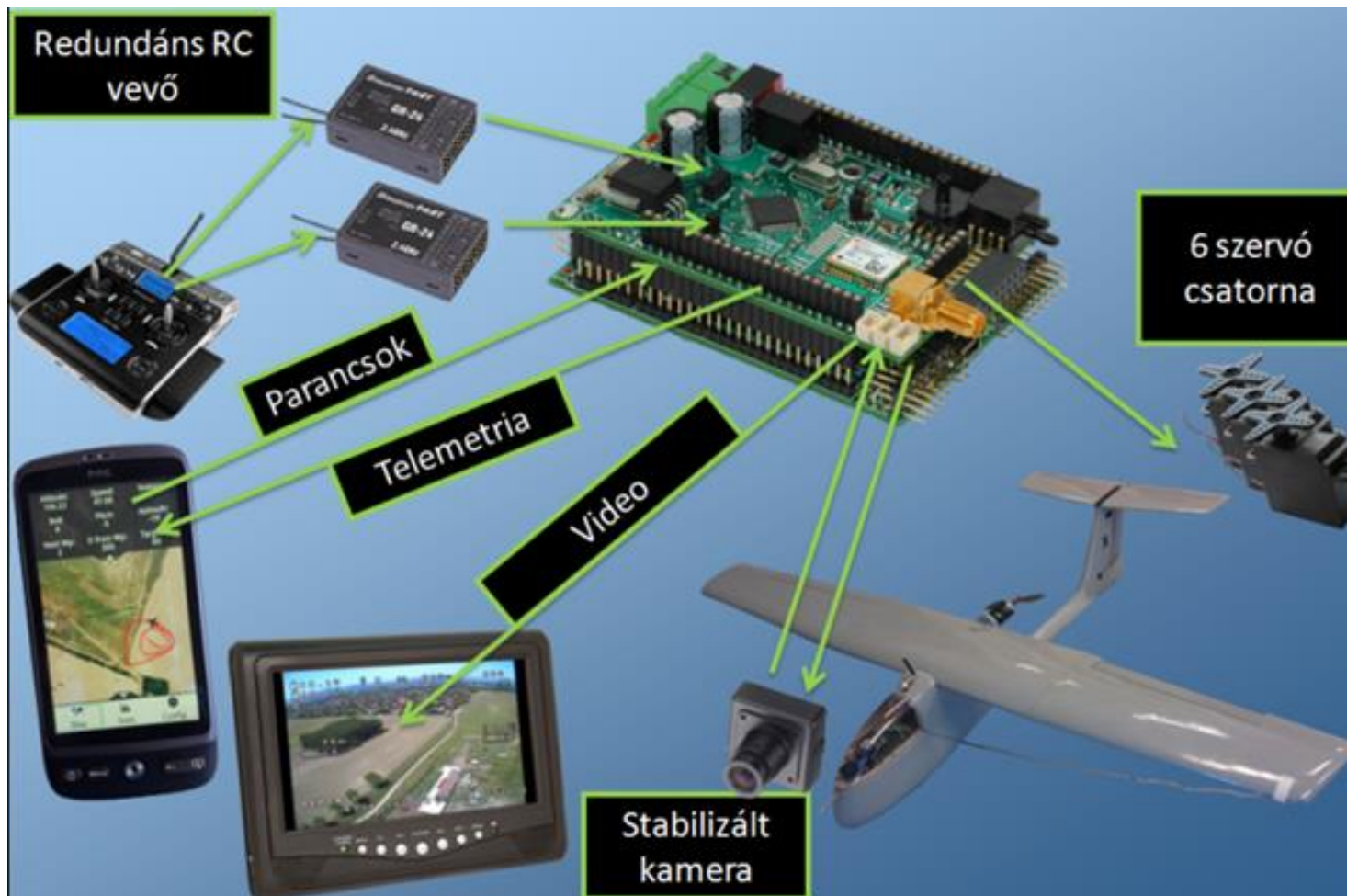
Repülési idő: 50 perc
Akcióradiusz: 5 km

	<i>Tervezett rendszer</i>	<i>Megvalósított rendszer</i>
<i>Fesztávolság</i>	2,5-3,5 m	3,1 m
<i>Hossz</i>	1,5 - 2 m	1,7 m
<i>Tömeg</i>	3-10 kg	5,5 kg
<i>Hasznos teher</i>	1-4 kg	2 kg
<i>Repülési idő</i>	1-2 óra	50 perc
<i>Repülési magasság</i>	1000-2000 m	2000 m
<i>Akcióradiusz</i>	5-10 km	5 km
<i>Meghajtás</i>	Elektromos	Elektromos (1200W)
<i>Irányítási mód</i>	Autonóm/távirányított	Autonóm/távirányított

Prototípus

Véglegesített elektronika

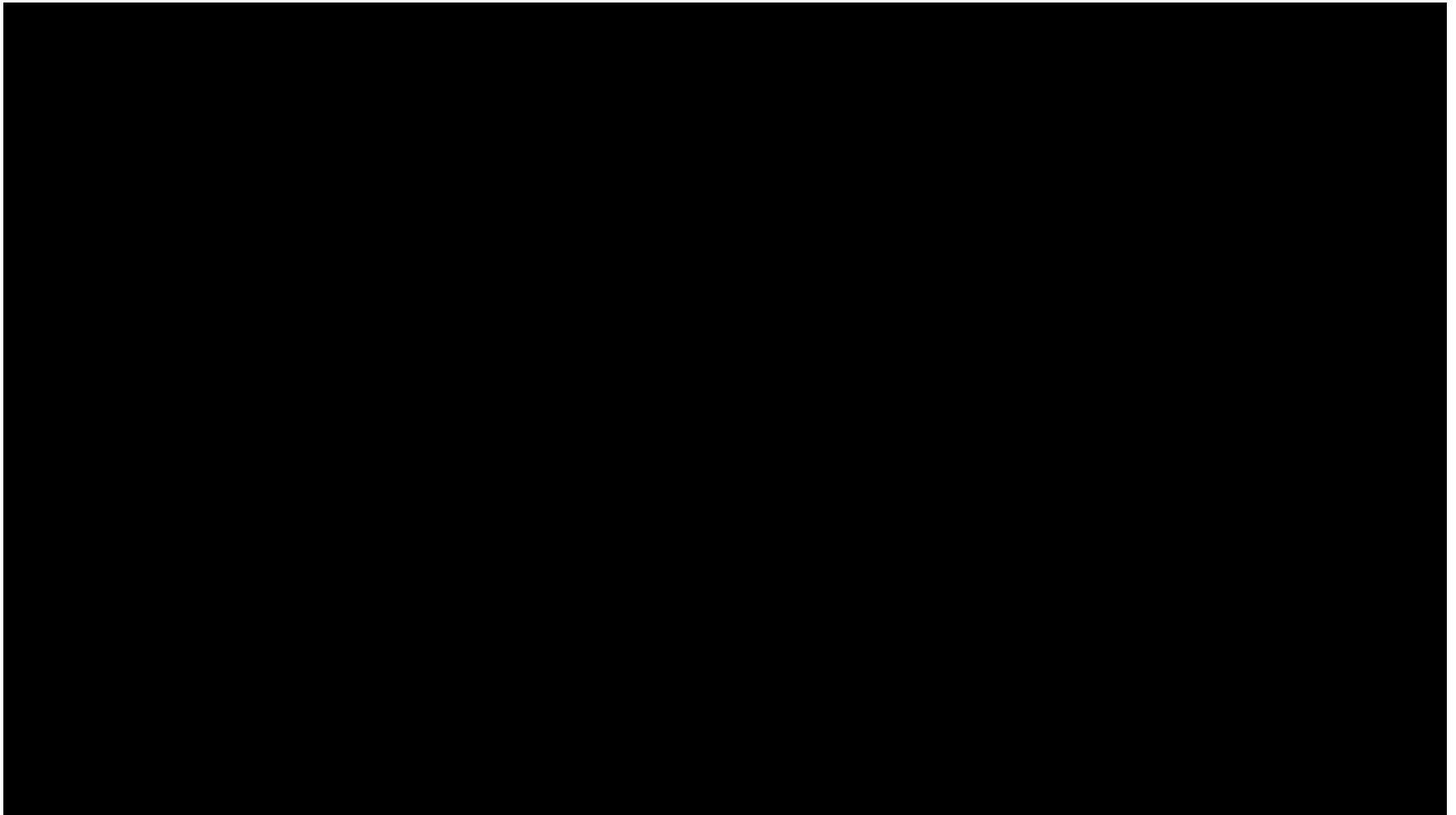
Véglegesített földi állomás

Automatikus felszállás

Automatic takeoff

Néha a baj is bekövetkezik...

GPS alapú kamera stabilizátor robotrepülőgéphez

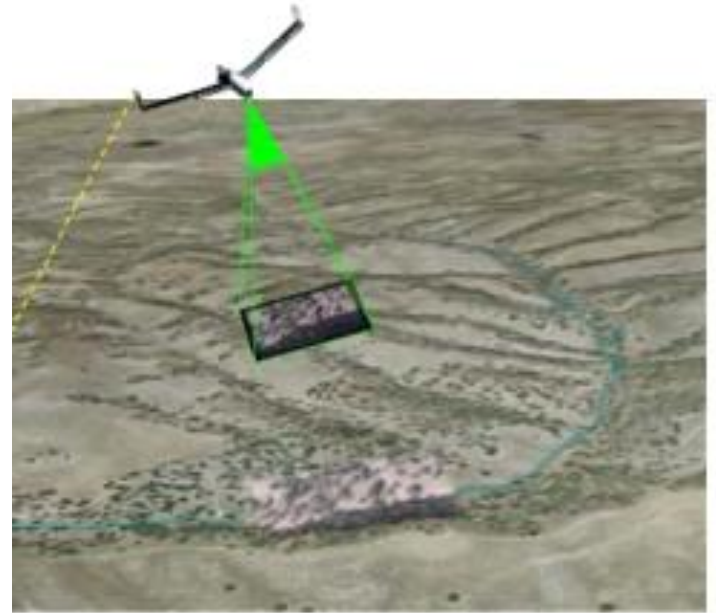
Szerző: Lovas István

Konzulens: Dr. Molnár András, Dr. Stojcsics Dániel

OTDK 2015 - 1. Helyezés

Bevezetés

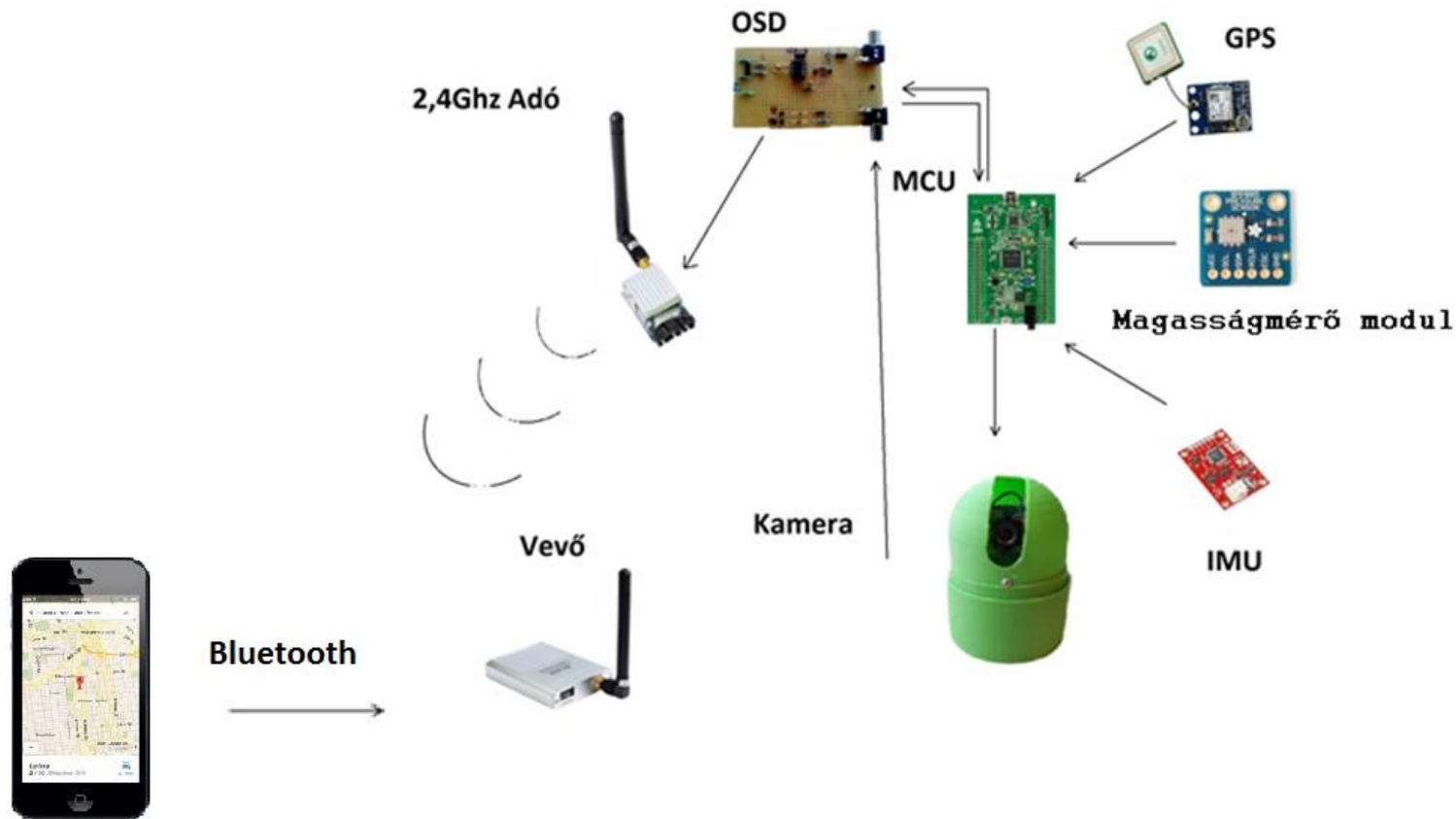
- Katonáság
  - Felderítés, megfigyelés
- Katasztrófavédelem
  - Kritikus partszakaszok megfigyelése
- Mezőgazdaság, természetvédelem stb.

Célkitűzés

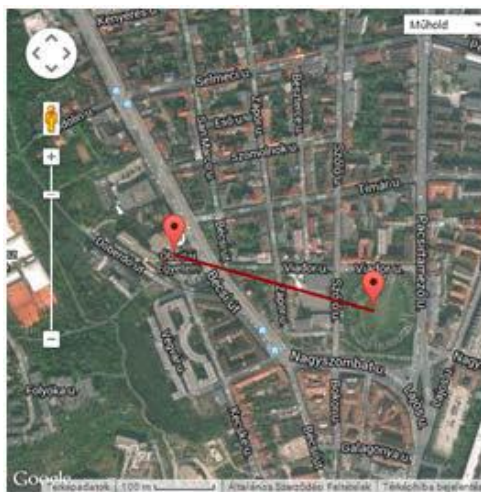
- Platform független rendszer kialakítása
  - Kis tömeg
  - Kis teljesítmény
  - Függetlenség
- Fix földi objektum megfigyelése
  - Mozgó légi járműről
  - Minimális emberi beavatkozással
  - Képfeldolgozó algoritmusok nélkül, GPS koordináták alapján, IMU (Inertial Measurement Unit) segítségével
- Információ megjelenítés
  - OSD feliratozás (haladási irány, GPS stb.)

Rendszer felépítés

Elmélet - célpont meghatározása

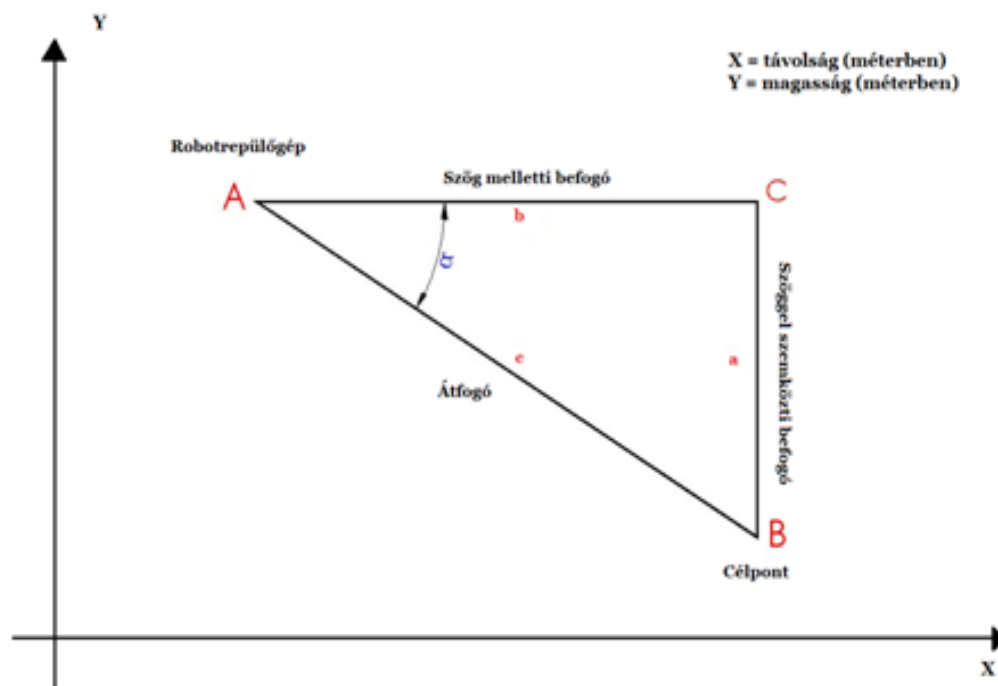
- Célpont iránya
- Távolság meghatározása
- Haversine formula

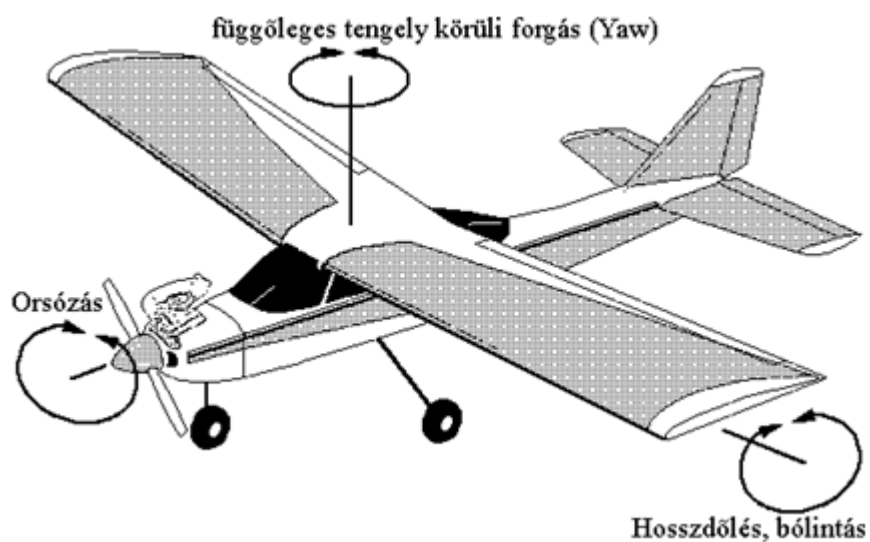
Elmélet - célpont meghatározása

- Bólintási szög meghatározás:
  - Saját és a célpont közötti távolság
  - Gép magassága
  - Célpont magassága

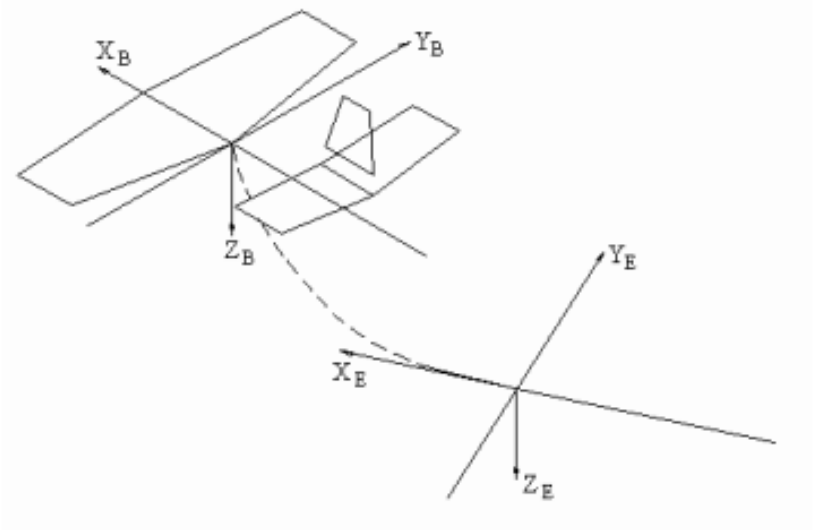
Elmélet - Repülőgép orientációja

- Függőleges tengely körül (Yaw)
- Az oldalirányú tengelye körül (Pitch),
- A törzs hossz tengelye körül (Roll)

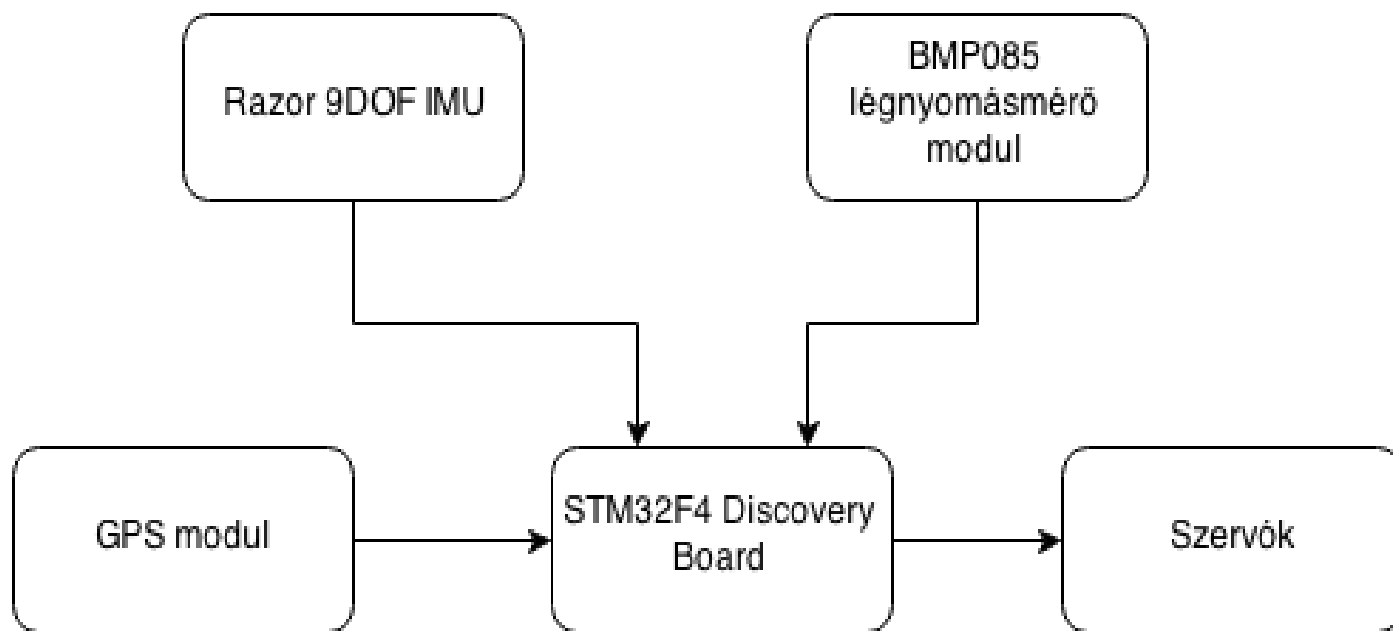
Koordináta rendszerek

- X_B = repülőgép orra felé mutat
- Y_B = jobb szárny felé
- Z_B = X_B és Y_B -vel jobbsodrású rendszert alkot

- Z_E = A föld középpontja felé
- X_E = Északi pólus felé
- Y_E = Z_E és X_E -vel jobbsodrású rendszert alkot

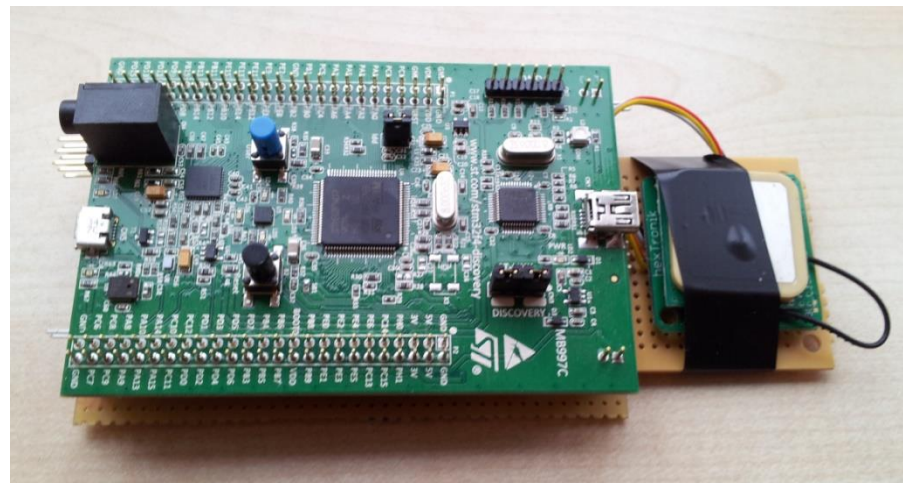
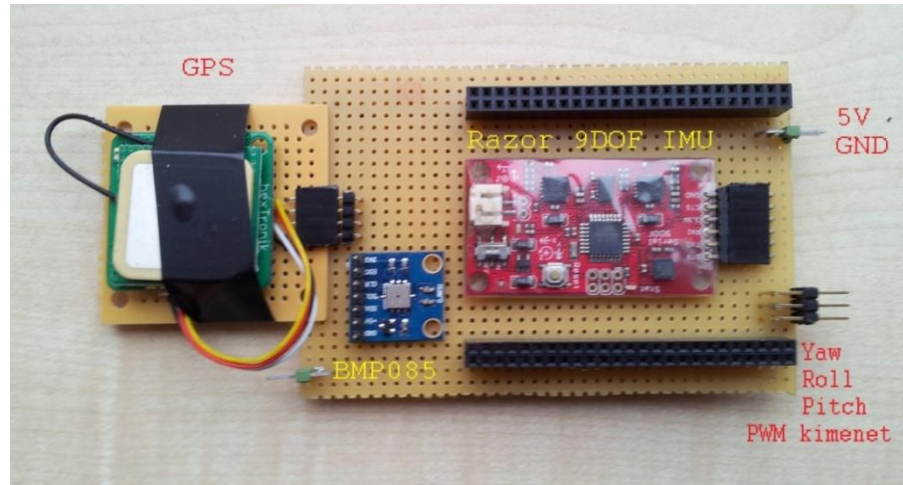

3. ábra. A Föld (E = Earth) és a test (B = Body) koordinátarendszere

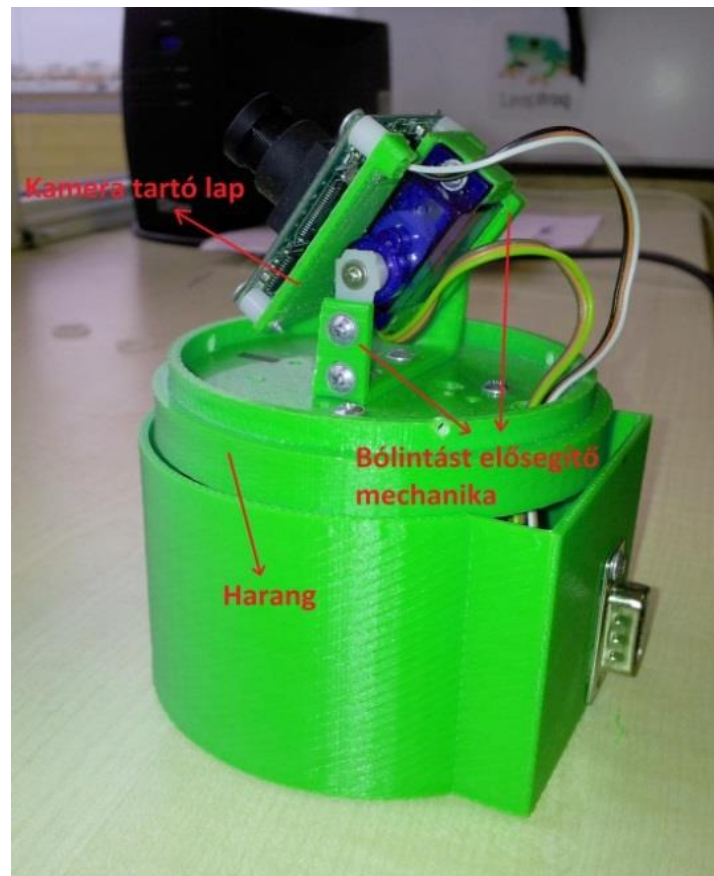
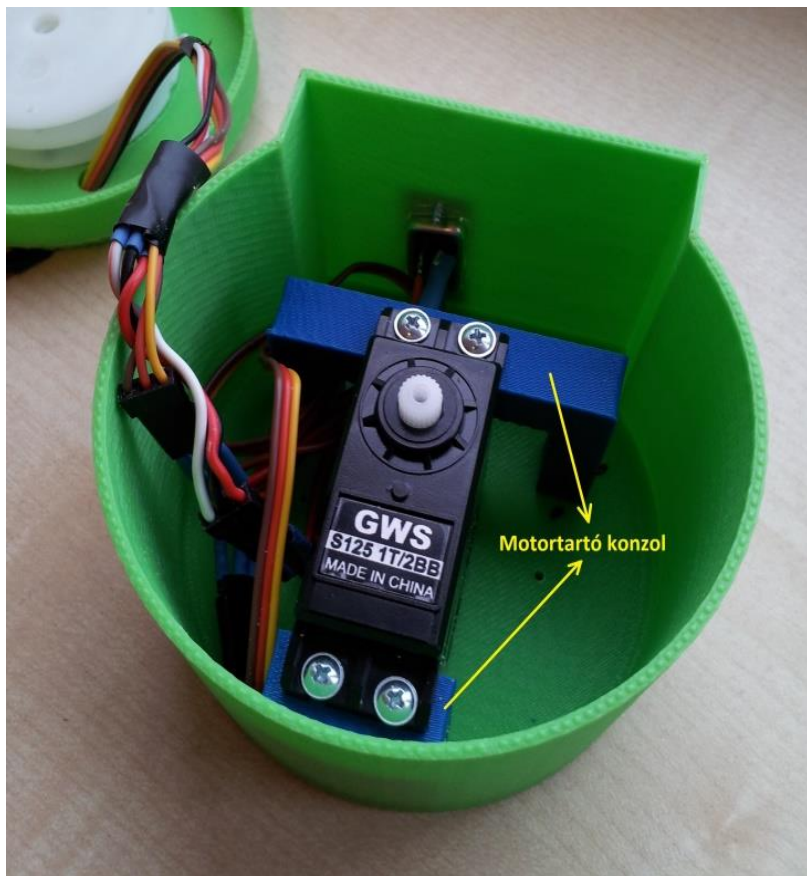
Rendszer blokkvázlata

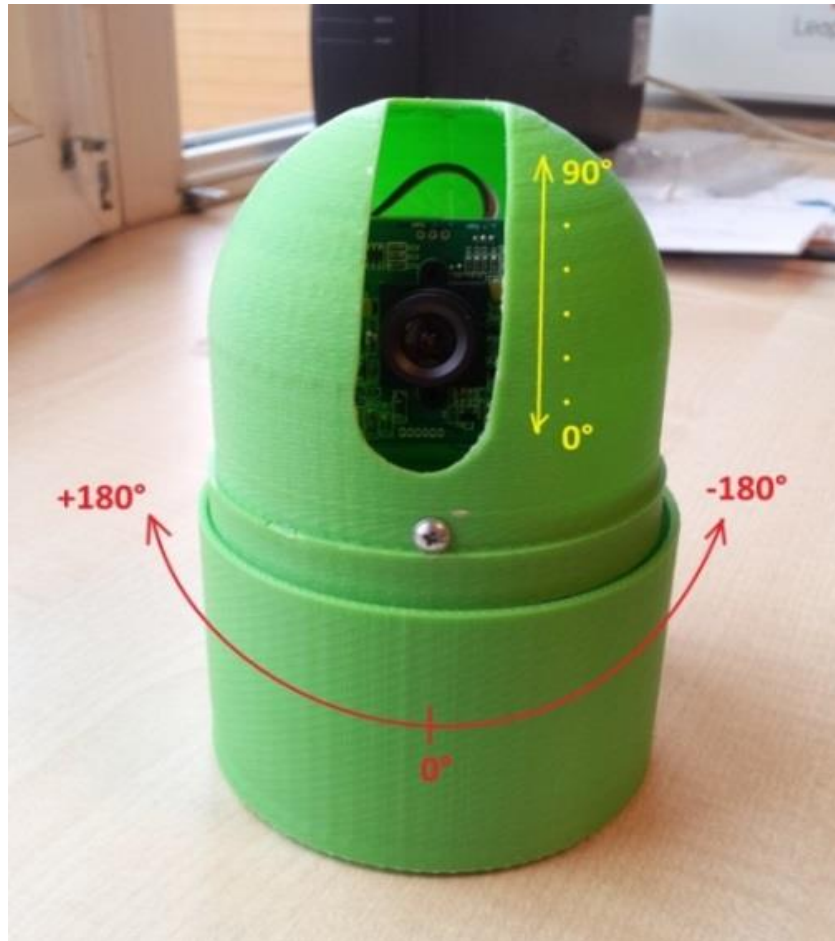
Elektronika

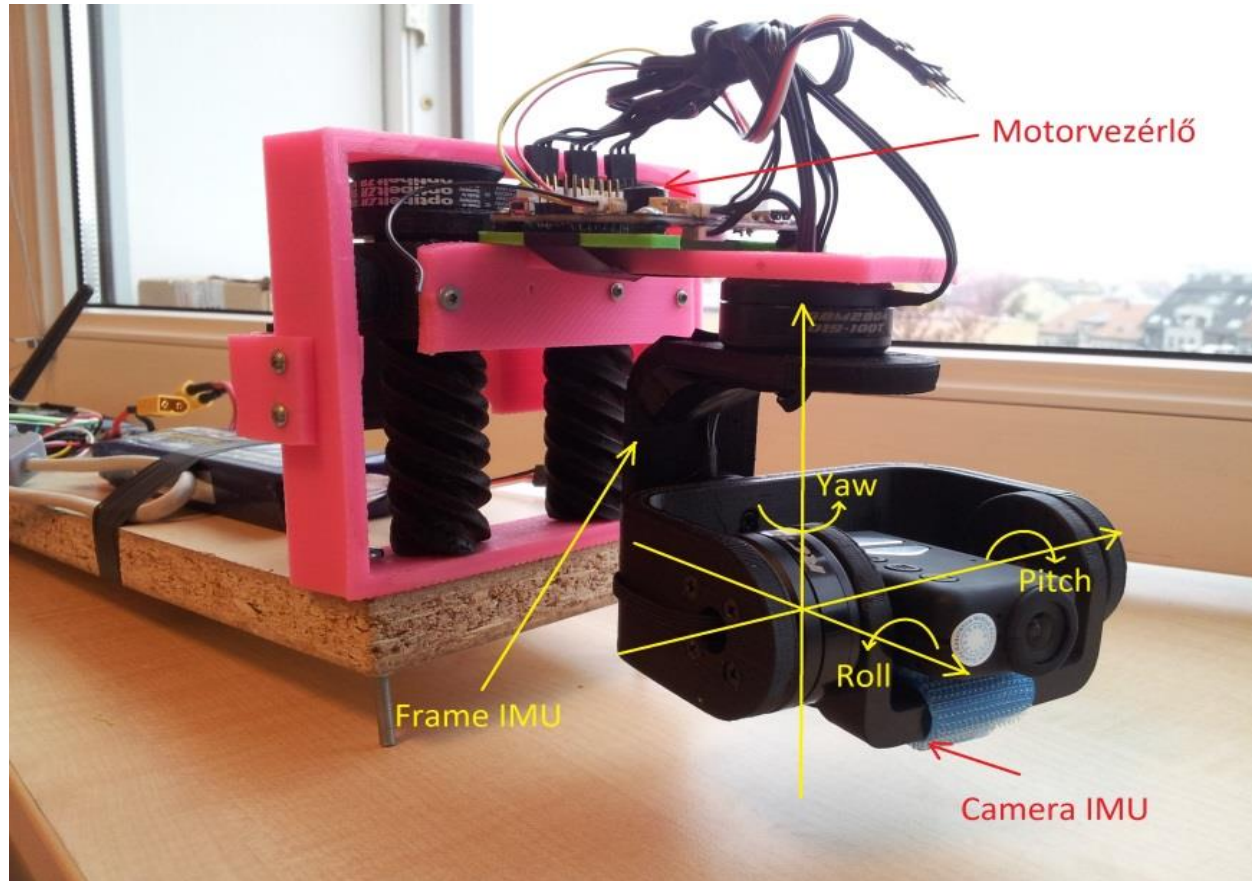
Mechanika

Mechanika

Kamerastabilizátoros gimbalra épített mechanika

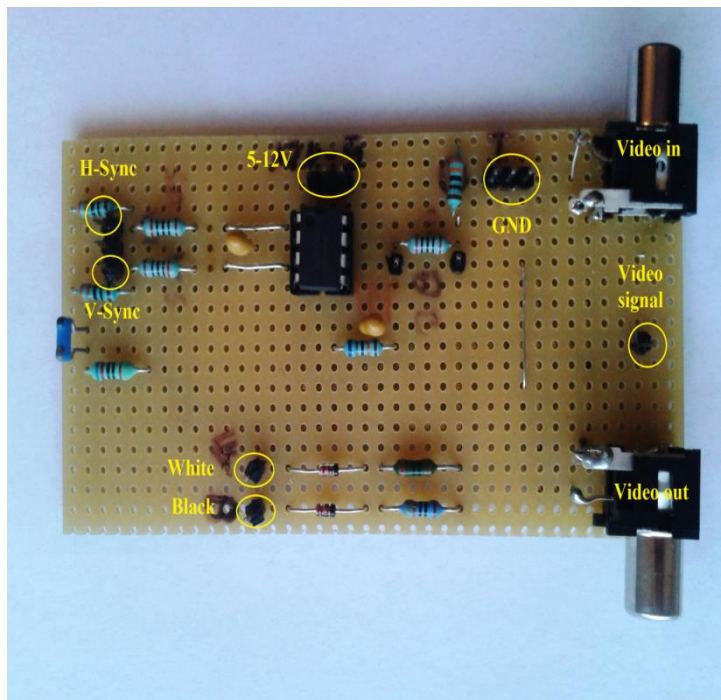

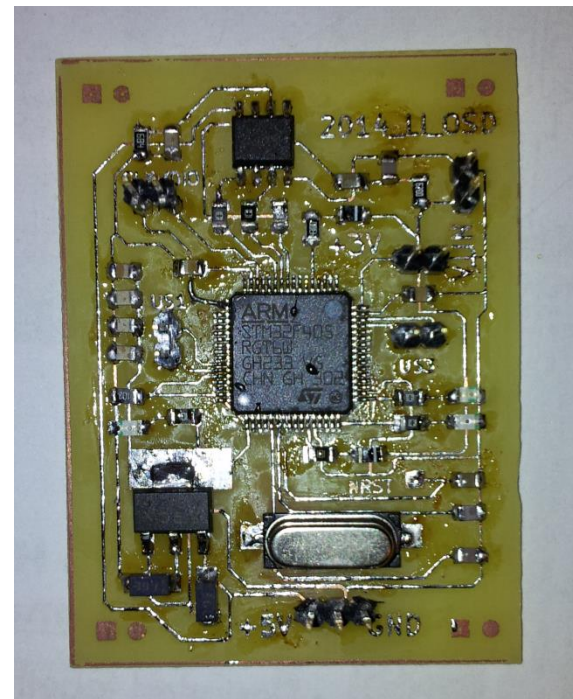
OSD feliratozó

- Követéshez szükséges információk megjelenítése a kamera képen:
  - Szélességi és hosszúsági koordináták,
  - Magassági adat,
  - Repülési irány,
  - Hőmérséklet, légnyomás,
  - Felszállási ponttól való távolság .

OSD feliratozó

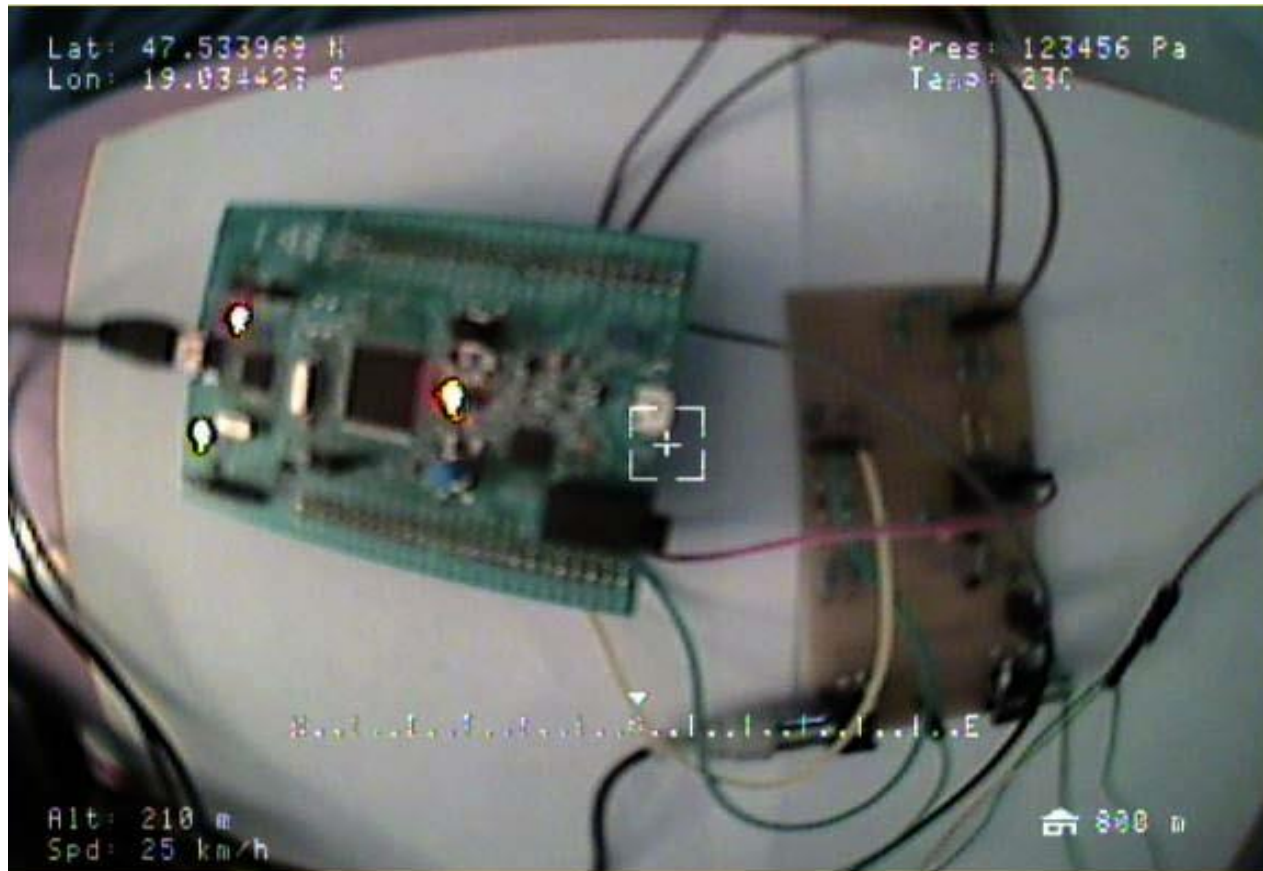

Tesztpanel

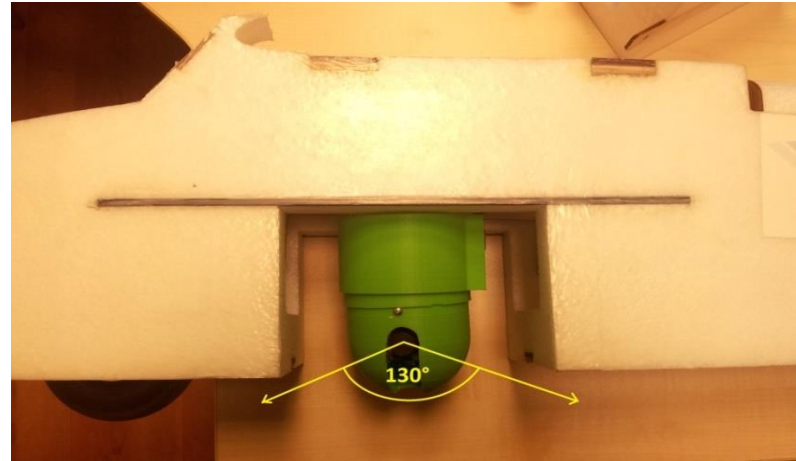

OSD feliratozó modul

OSD feliratozó

Tesztelés

Videó

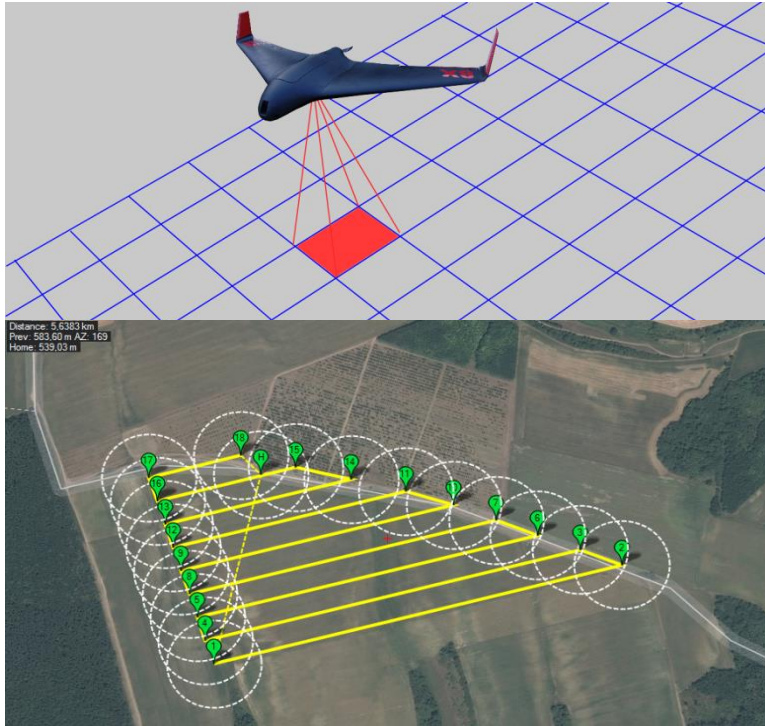

Robotrepülőgépek alkalmazása

Légifotózás – nagyfelbontású georeferált ortofotó készítése

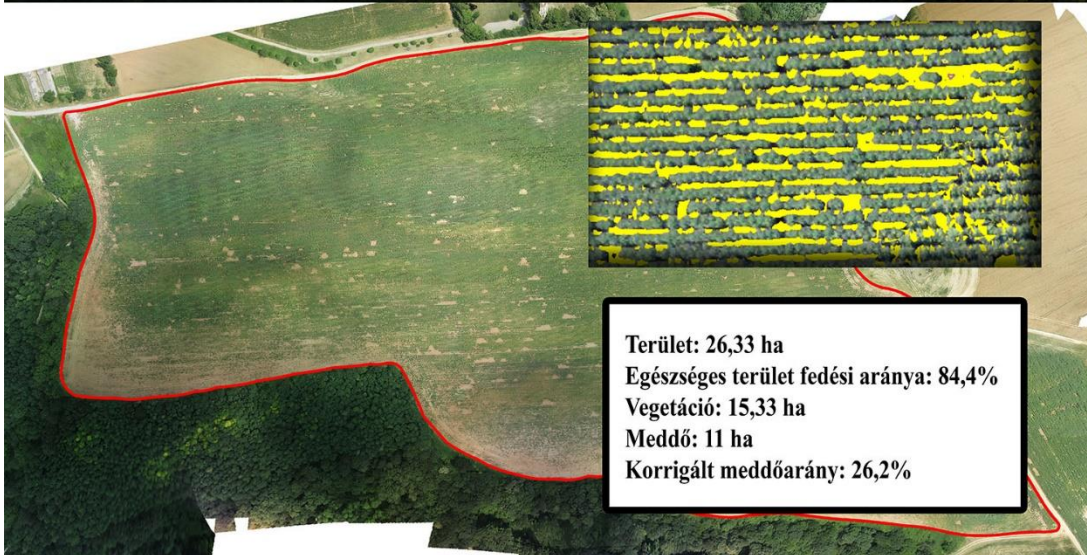
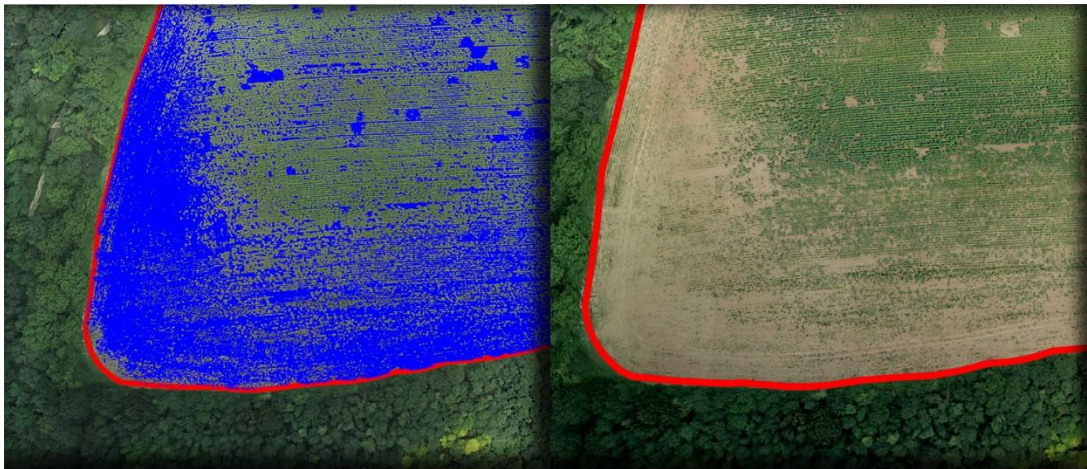

Légifotózás – nagyfelbontású georeferált ortofotó készítése

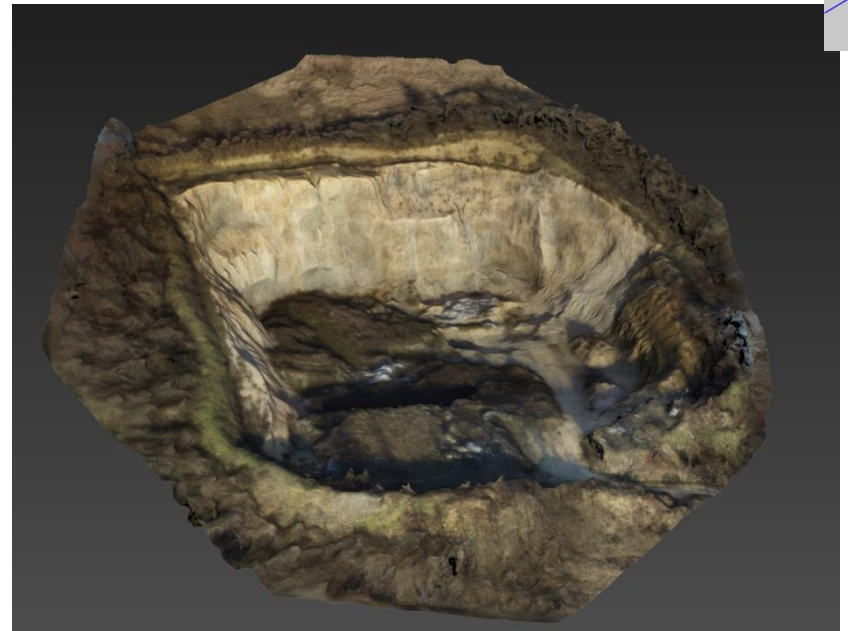
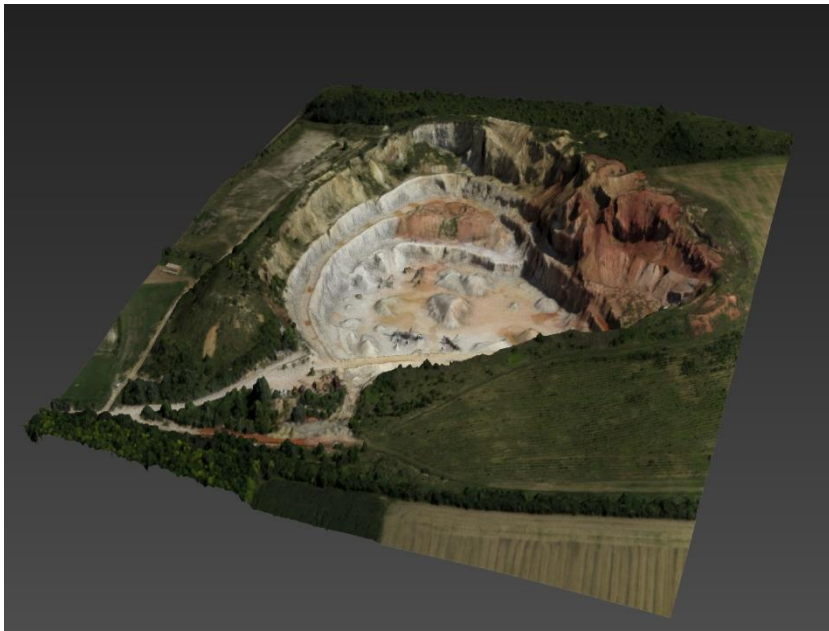

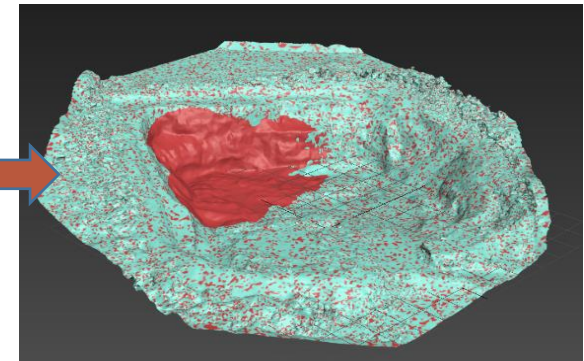
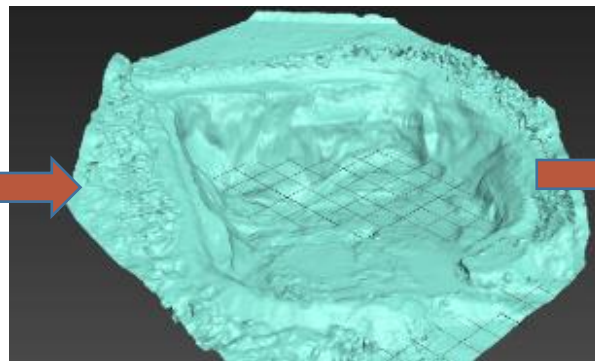
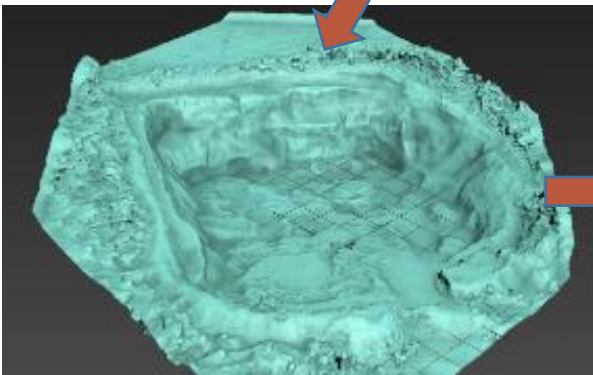
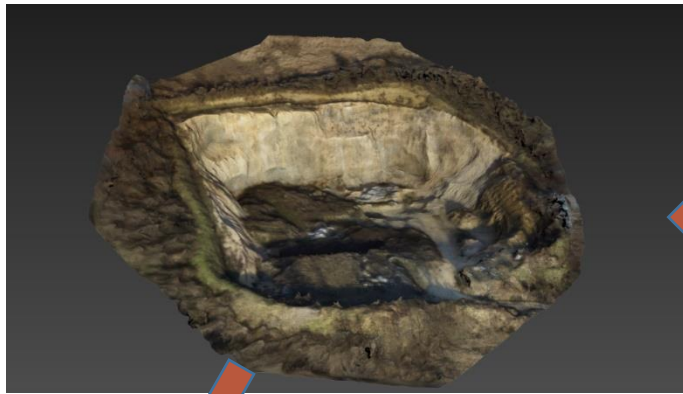
Vadkár felmérés - Egyházaskozár

Bánya felmérés

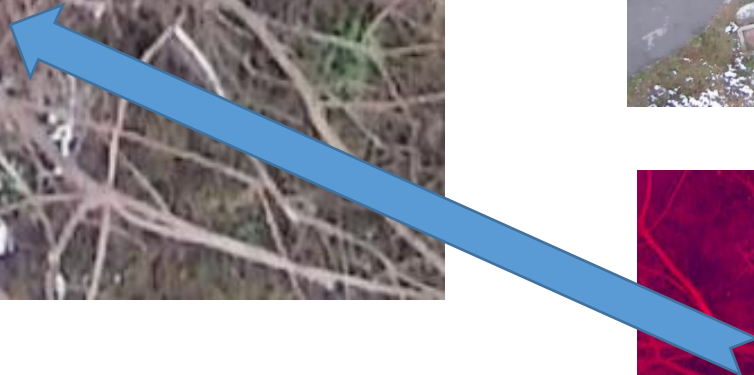
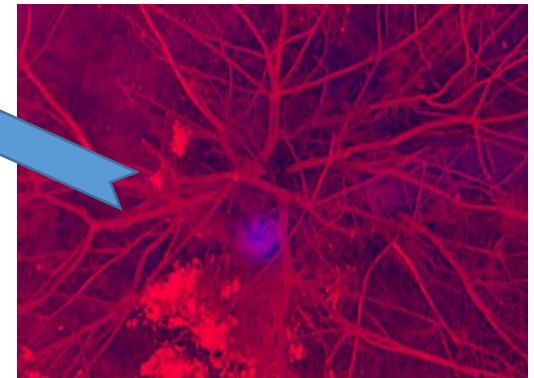
Térfogat elemzés, kitermelés nyomonkövetése

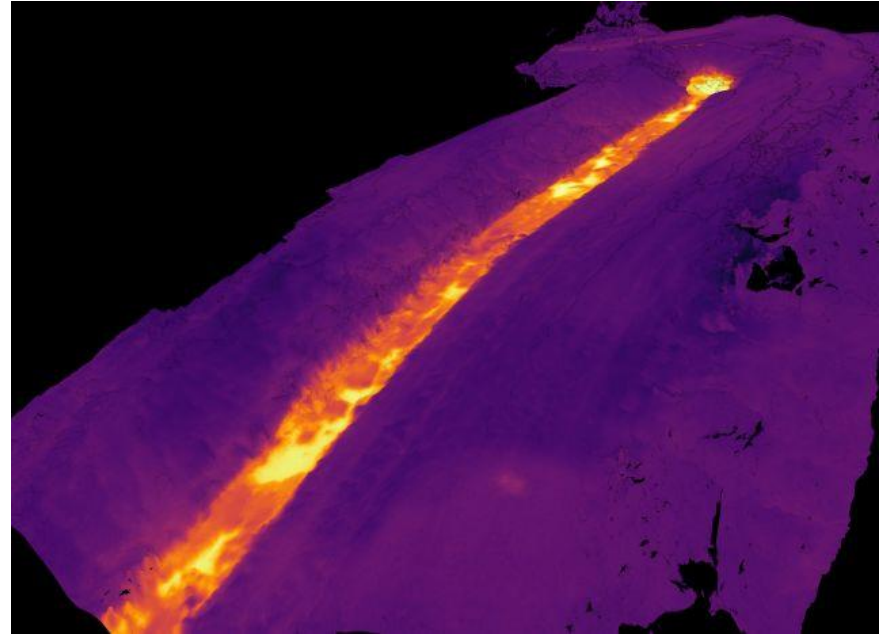
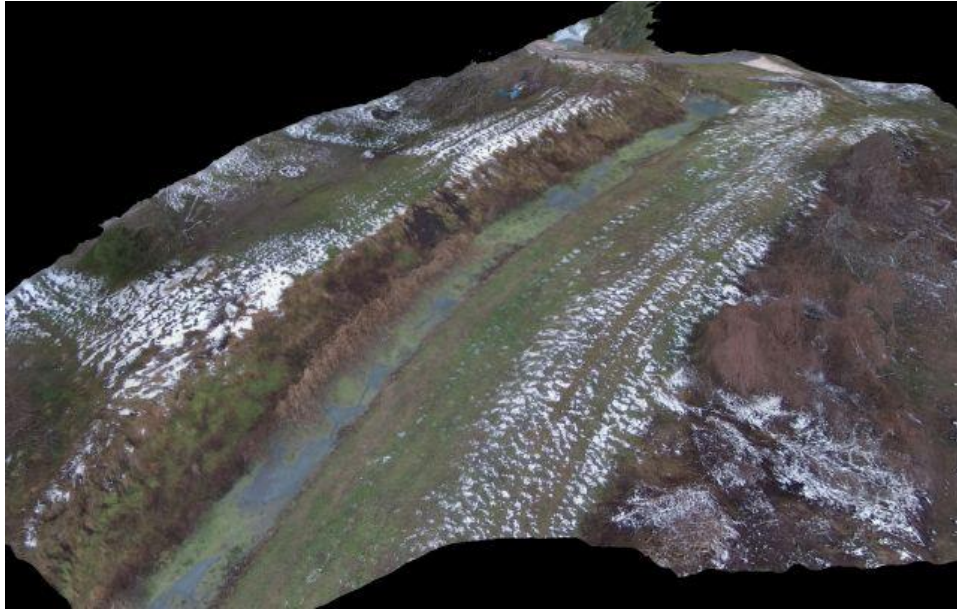
Hőortofotó készítése

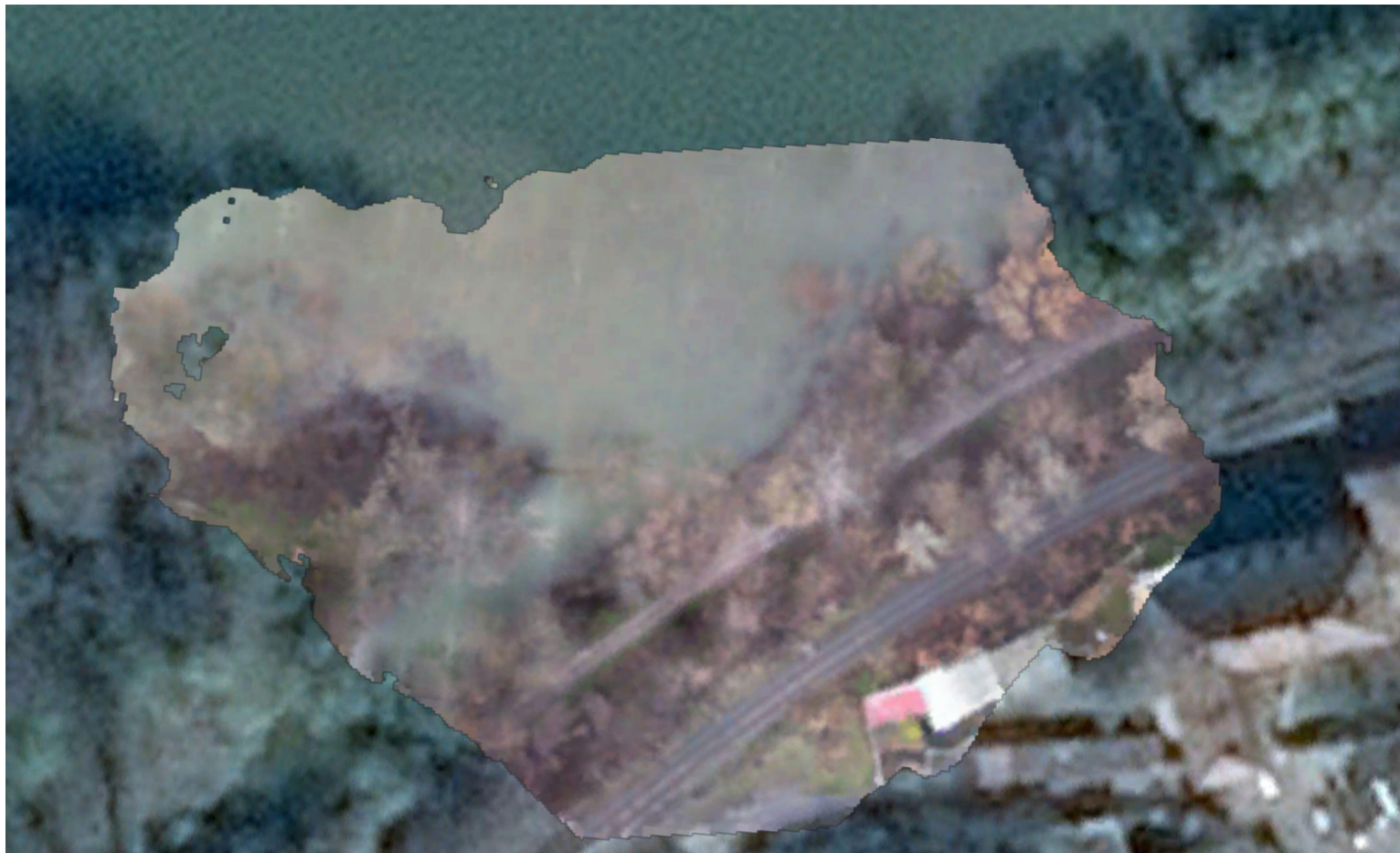
+

Melegvizű patak 3D modell

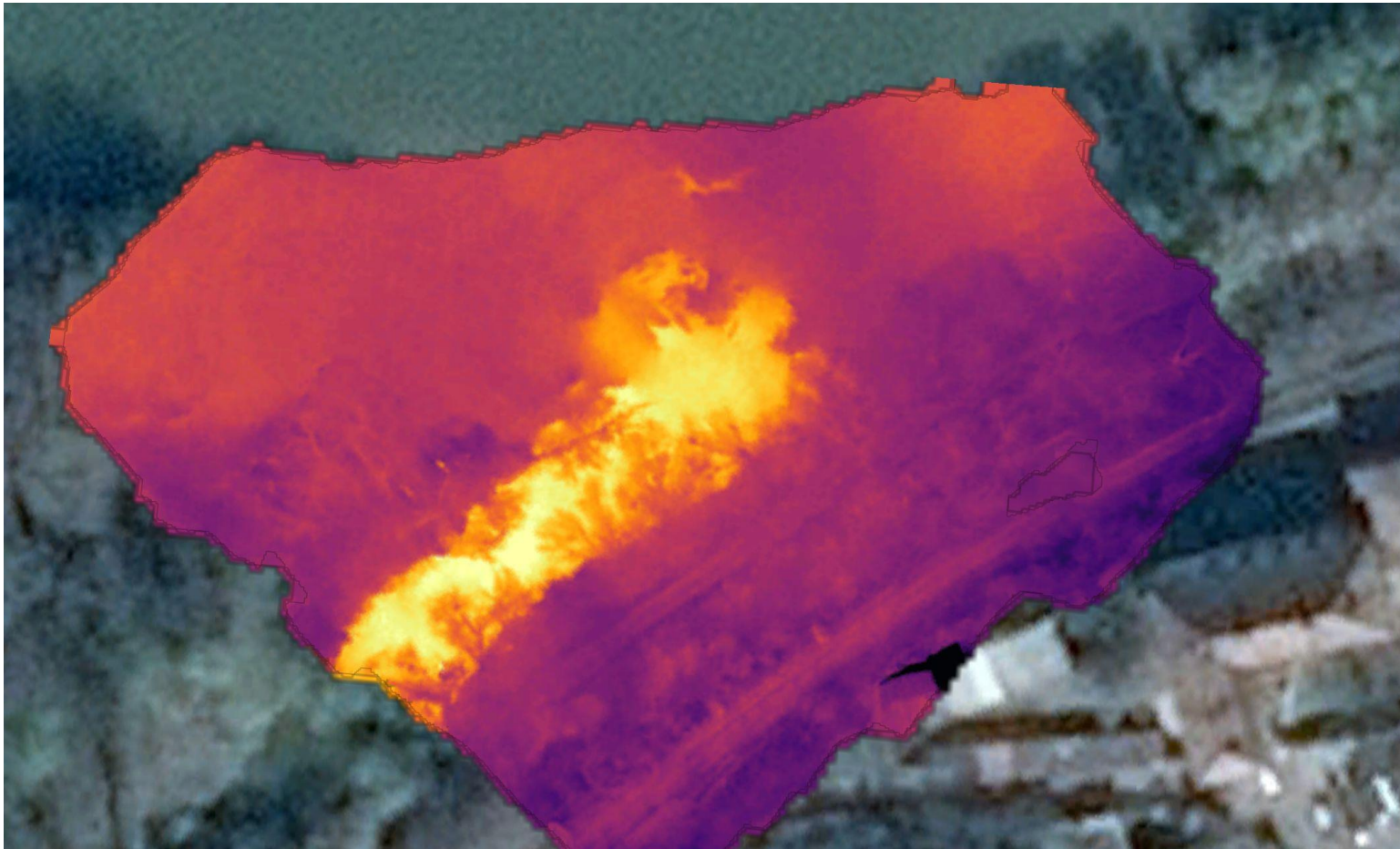

Az Által-ér dunai torkolata

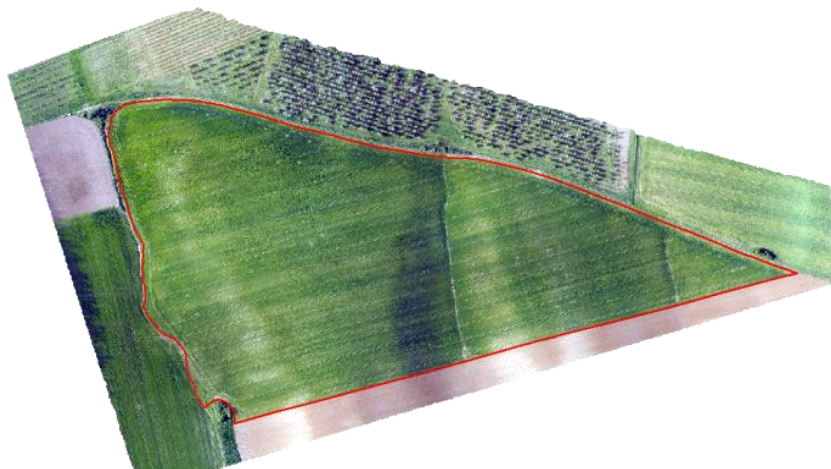

Által-ér dunai torkolata

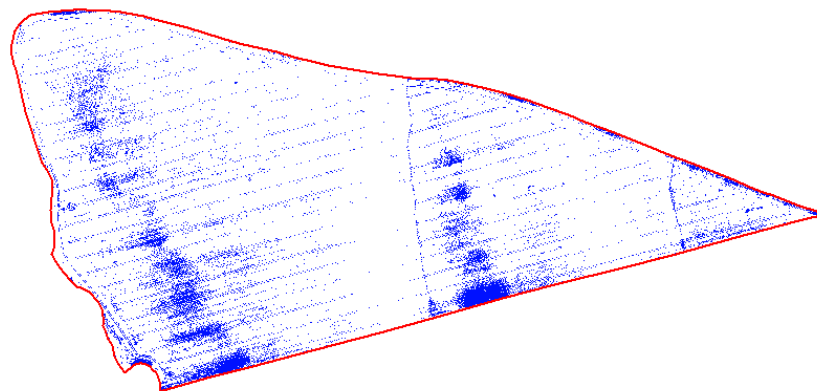
(hőmérséklete a mérés napján $24\text{ }^{\circ}\text{C}$, a környezeti hőmérséklet $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt)

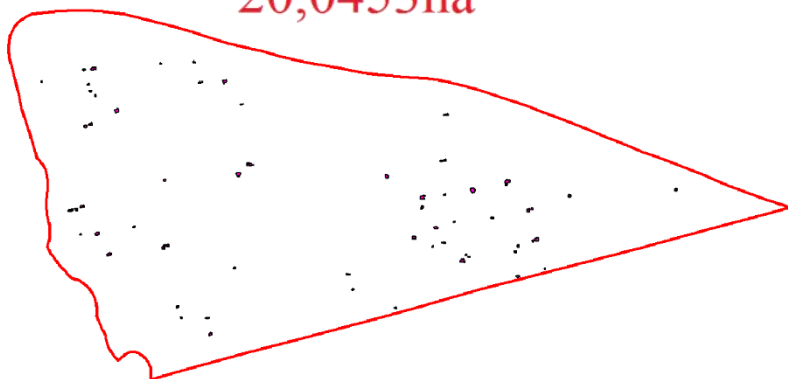
Pocok számlálás - Egyházaskozár

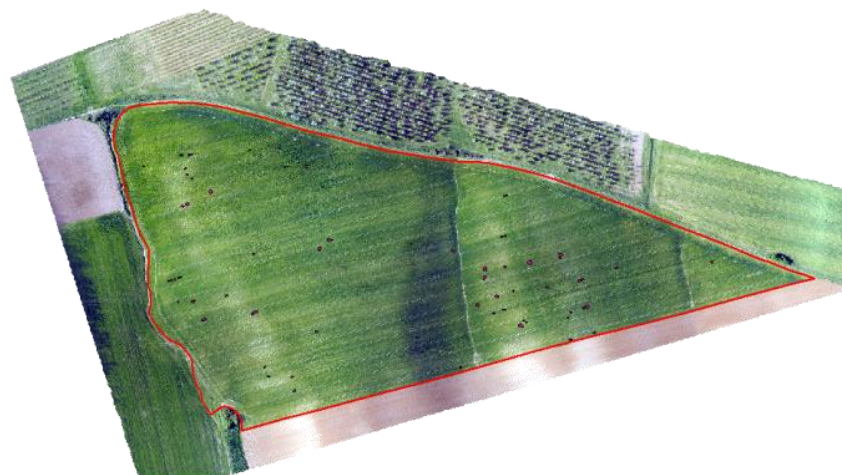
20,0453ha

1,6655ha

196m² (61db)

Idősoros felvételkészítés - Egyházaskozár

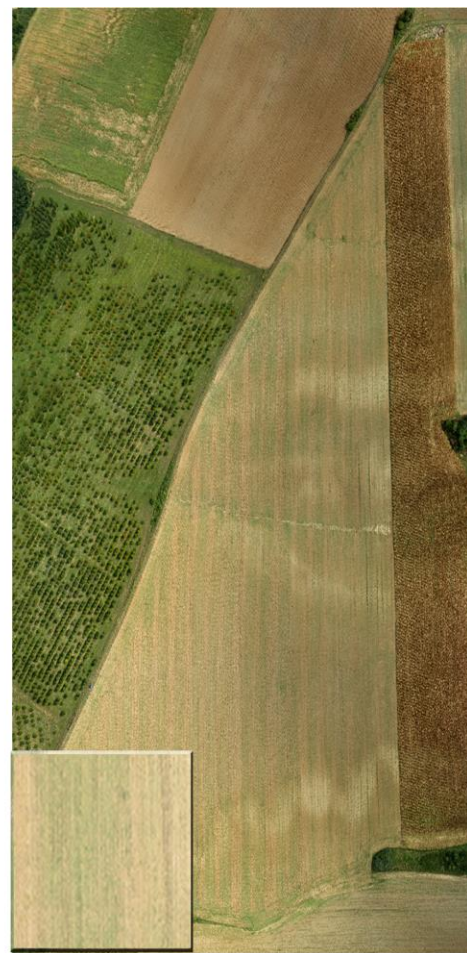
2015.04.24

2015.06.04

2015.07.02

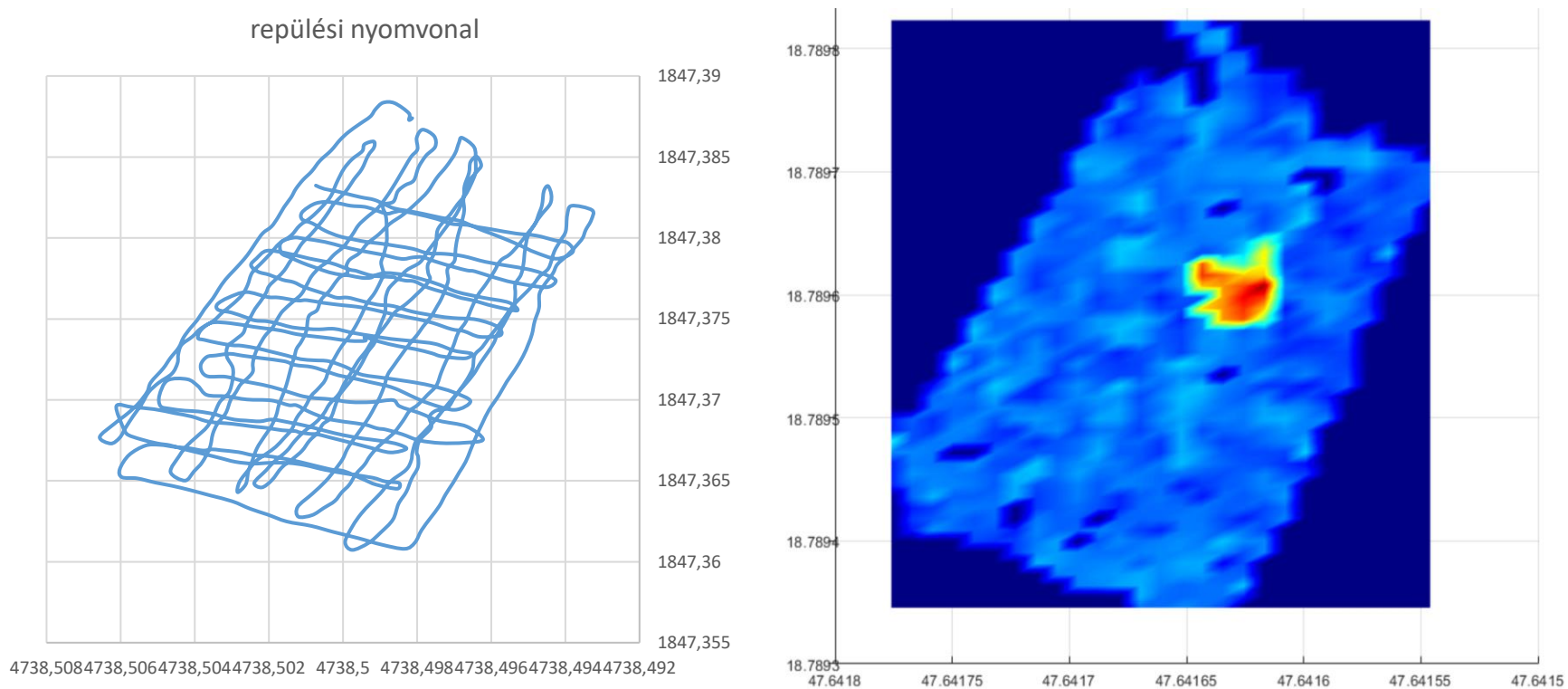
2015.09.03

Gamma dóziseloszlás mérés

Gamma dóziseloszlás mérés

repülési nyomvonal

A Neumann János Informatikai Kar TDK tevékenységét és konferenciáit támogatja a Nemzeti Tehetség Program és a Miniszterelnökség, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt “Hazai Tudományos Diákköri műhelyek és rendezvényeik támogatása” című pályázata (NTP-HHTDK-20).

Köszönöm a figyelmet!

